Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1069/2009,**

21. oktoober 2009,

milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus)

(ELT L 300, 14.11.2009, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/63/EL, 22. september 2010	L 276	33	20.10.2010

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1069/2009,

21. oktoober 2009,

milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 152 lõike 4 punkti b,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud loomsed kõrvalsaadused on inimeste ja loomade terviseriskide võimalikuks põhjustajaks. Varasemad kriisid, mis on seotud suu- ja sõrataudi, transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate (nt veiste spongioosne entsefalopaatia) leviku ja dioksiini esinemisega söödas, on näidanud teatavate loomsete kõrvalsaaduste sobimatu kasutamise tagajärgi inimeste ja loomade tervisele, toidu- ja söödaahela ohutusele ning tarbija usaldusele. Lisaks võib sellistel kriisidel olla laiaulatuslikum kahjulik mõju ühiskonnale tervikuna, mõjutades põllumeeste ja asjaomaste tööstusharude sotsiaal-majanduslikku olukorda ja tarbijate usaldust loomsete saaduste ohutuse suhtes. Haiguspuhangutel võivad olla negatiivsed tagajärjed ka keskkonnale, mitte ainult jäätmete kõrvaldamisega seotud probleemide tõttu, vaid ka seoses bioloogilise mitmekesisusega.

(2) Loomsed kõrvalsaadused tekivad peamiselt inimtoiduks mõeldud loomade tapmise ajal, loomsete saaduste, nt piimatoodete tootmisel ning surnud loomade kõrvaldamise ja haigustõrjemeetmete võtmise käigus. Olenemata sellest, kuidas need tekivad, kujutavad nad endast võimalikku riski inimeste ja loomade tervisele ja keskkonnale. Kõnealust riski on vaja piisavalt ohjata, kas kõrvaldades kõnealused saadused ohutul viisil või kasutades neid muul otstarbel, eeldusel et kohaldatakse rangeid nõudeid kaasnevate terviseriskide minimeerimiseks.

([1]) ELT C 100, 30.4.2009, lk 133.
([2]) Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 7. septembri 2009. aasta otsus.

▼B

(3) Kõikide loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamine ei ole realistlik lahendus, sest selle tulemusena tekiksid ületamatult suured kulud ja keskkonnariskid. Vastupidi, paljude erinevate loomsete kõrvalsaaduste ohutu ja jätkusuutlik kasutamine mitmesuguseks otstarbeks on selgelt kõikide kodanike huvides, tingimusel et terviseriskid on minimeeritud. Tavapäraselt kasutataksegi paljusid erinevaid loomseid kõrvalsaadusi olulistes tootmissektorites, nagu ravimi-, sööda- ja nahatööstuses.

(4) Uued tehnoloogiad on avardanud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutusvõimalusi paljudes tootmissektorites, eelkõige energia tootmises. Siiski võib uute tehnoloogiate kasutamine põhjustada terviseriske, mida tuleb samuti minimeerida.

(5) Ühenduse tervise-eeskirjad loomsete kõrvalsaaduste kogumise, transpordi, käitlemise, töötlemise, ladustamise, turulelaskmise, jaotamise, kasutamise ja kõrvaldamise kohta tuleks sätestada sidusa ja tervikliku raamistikuna.

(6) Kõnealused üldeeskirjad peaksid olema proportsionaalsed riskiga, mida loomsed kõrvalsaadused kujutavad endast inimeste ja loomade tervisele nende käitlemisel ettevõtjate poolt kogu ahela eri etappides alates kogumisest kuni kasutamise või kõrvaldamiseni. Eeskirjades tuleks arvesse võtta ka nende toimingute ajal tekkivaid keskkonnariske. Ühenduse raamistik peaks vajaduse korral sisaldama tervise-eeskirju loomsete kõrvalsaaduste turulelaskmise, sh ühendusesisese kaubanduse ja impordi kohta.

(7) Määruses (EÜ) nr 1774/2002 ([1]) kehtestasid Euroopa Parlament ja nõukogu muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste ühenduse sanitaareeskirjad. Teadusliku nõuande põhjal ning komisjoni 12. jaanuari 2000. aasta valgel raamatul toiduohutuse kohta põhineva meetmena kehtestati kõnealuse määrusega eeskirjad, mille eesmärgiks oli toidu- ja söödaahela ohutuse kaitse ning mis täiendasid toidu- ja söödaalaseid ühenduse õigusakte. Kõnealused eeskirjad on ühenduses oluliselt parandanud kaitsetaset loomsetest kõrvalsaadustest tulenevate riskide vastu.

(8) Määruses (EÜ) nr 1774/2002 esitati loomsete kõrvalsaaduste liigitus kolme kategooriasse vastavalt kaasnevale riskitasemele. Määrus nõuab ettevõtjatelt, et nad hoiaksid erinevatesse kategooriatesse kuuluvaid loomseid kõrvalsaadusi üksteisest eraldi, kui nad soovivad kasutada loomseid kõrvalsaadusi, mis ei kujuta endast olulist inimeste või loomade terviseriski, eriti kui sellised saadused on saadud inimtoiduks sobivast materjalist. Kõnealuse määrusega kehtestati ka põhimõte, et põllumajandusloomi ei tohi sööta kõrge riskitasemega materjaliga ja et loomi ei tohi sööta sama liigi loomadelt saadud loomse materjaliga. Kõnealuse määruse alusel tohib söödaahelasse jõuda ainult veterinaarkontrolli läbinud loomadest saadud materjal. Lisaks sätestab määrus töötlemisstandardite eeskirjad, millega tagatakse riskide vähendamine.

([1]) EÜT L 273, 10.10.2002, lk 1.

▼B

(9) Määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 35 lõike 2 alusel peab komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande liikmesriikide võetud meetmete kohta, et tagada kooskõla kõnealuse määrusega. Vajaduse korral tuleb aruandele lisada asjakohased õigusaktide ettepanekud. Aruanne esitati 21. oktoobril 2005. aastal ja selles rõhutati, et määruse (EÜ) nr 1774/2002 põhimõtted tuleks säilitada. Lisaks tõsteti esile valdkondi, kus peeti vajalikuks kõnealust määrust muuta, eelkõige täpsustades eeskirjade kohaldamist valmistoodangu suhtes, seost ühenduse muude õigusaktidega ja teatava materjali klassifitseerimist. 2004. ja 2005. aastal tegi komisjoni Toidu- ja Veterinaaramet liikmesriikides mitmeid teabekogumiskülastusi, mille tulemused toetavad kõnealuseid järeldusi. Toidu- ja Veterinaarameti kohaselt on vaja parandada loomsete kõrvalsaaduste liikumise jälgitavust ning ametlike kontrollide tõhusust ja ühtlustatust.

(10) Juhtiv teaduskomitee, mida 2002. aastast asendab Euroopa Toiduohutusamet (EFSA), on vastu võtnud mitmeid arvamusi loomsete kõrvalsaaduste kohta. Kõnealustes arvamustes osutatakse vajadusele säilitada määruse (EÜ) nr 1774/2002 peamised põhimõtted, eriti põhimõte, et veterinaarkontrolli kohaselt inimtoiduks kõlbmatutest loomadest saadud loomsed kõrvalsaadused ei tohiks jõuda söödaahelasse. Siiski võib kõnealuseid kõrvalsaadusi taaskasutada tehnilise ja tööstusliku otstarbega saaduste tootmiseks, järgides kindlaksmääratud tervisenõudeid.

(11) 2005. aasta detsembris vastu võetud nõukogu eesistujariigi järeldustes komisjoni 21. oktoobri 2005. aasta aruande kohta ja edasistes komisjoni peetud konsultatsioonides rõhutatakse, et määruses (EÜ) nr 1774/2002 sätestatud eeskirju tuleks parandada. Tuleks selgelt sätestada loomseid kõrvalsaadusi käsitlevate eeskirjade peamine eesmärk – nimelt inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine ning toidu- ja söödaahela ohutuse kaitse. Käesoleva määruse sätetega peaks olema võimalik neid eesmärke saavutada.

(12) Käesolevas määruses sätestatud loomsete kõrvalsaaduste eeskirju tuleks kohaldada ühenduse õigusaktide kohaselt inimtoiduks kõlbmatute saaduste suhtes, eriti siis, kui need ei ole kooskõlas toiduhügieeni õigusaktidega või kui neid ei ole lubatud toiduna turule lasta, sest nad on tervisele kahjulikud või inimtoiduks kõlbmatud (loomsed kõrvalsaadused õigusakti alusel). Kõnealuseid eeskirju tuleks siiski kohaldada ka loomsete saaduste suhtes, mis vastavad teatavatele eeskirjadele seoses nende võimaliku inimtoiduks kasutamisega või mis on inimtoiduks ette nähtud toodete valmistamise tooraineks, isegi kui need on lõppeesmärgina mõeldud muuks otstarbeks (loomsed kõrvalsaadused valiku alusel).

(13) Lisaks tuleks selleks, et ära hoida metsloomadest tulenevaid riske, selliste nakkushaiguse kahtlusega loomade kehade või kehaosade suhtes kohaldada käesolevas määruses sätestatud eeskirju. See ei tohiks endaga kaasa tuua kohustust koguda ja kõrvaldada oma

▼B

looduslikus elupaigas surnud või küttimisel tapetud metsloomade kehasid. Kui peetakse kinni jahipidamise headest tavadest, võib siseelundid ja ulukite muud kehaosad kohapeal ohutult kõrvaldada. Sellised riskide vähendamise tavad on liikmesriikides hästi juurdunud ning põhinevad mõnel juhul kultuuritraditsioonidel või siseriiklikul õigusel, mis reguleerib jahimeeste tegevust. Ühenduse õigus, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 853/2004 (millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad), ([1]) sätestab ulukite liha ja loomsete kõrvalsaaduste käitlemise eeskirjad. Need eeskirjad asetavad vastutuse riskide ärahoidmise eest koolitatud isikutele, nt jahimeestele. Võttes arvesse võimalikke riske toiduahelale, tuleks tapetud ulukitelt pärinevate loomsete kõrvalsaaduste suhtes käesolevat määrust kohaldada üksnes niivõrd, kuivõrd selliste ulukite turulelaskmise suhtes kohaldatakse toiduhügieeni õigusakte ja kuivõrd need hõlmavad ulukiliha töötlemise ettevõtetes tehtavaid toiminguid. Lisaks tuleks käesoleva määrusega reguleerida jahitrofeede valmistamise loomseid kõrvalsaadusi, et ära hoida sellistest toodetest tulenevaid loomade terviseriske.

(14) Käesolevas määruses sätestatud eeskirju tuleks kohaldada veeloomadelt saadud loomsete kõrvalsaaduste suhtes, kui materjal on saadud mujalt kui laevadelt, mis tegutsevad toiduhügieeni käsitlevate ühenduse õigusaktide alusel. Siiski tuleks võtta riskiga proportsionaalseid meetmeid seoses sellise materjali käitlemise ja kõrvaldamisega, mis on tekkinud kalalaevade pardal haigustunnustega kaladelt siseelundeid eemaldades. Sellised meetmed käesoleva määruse rakendamiseks tuleks vastu võtta riskihindamise põhjal, mille on läbi viinud asjakohane teadusasutus, võttes arvesse olemasolevaid tõendeid teatavate meetmete tõhususe kohta võitluses inimestele nakkavate haiguste, eelkõige teatavate parasiitide leviku vastu.

(15) Toore lemmikloomatoiduna põllumajandusettevõttes kasutatavatest või toiduainetööstuse poolt lõppkasutajale tarnitavatest materjalidest tulenevate piiratud riskide tõttu ei tuleks sellise lemmikloomatoiduga seotud teatavate tegevuste suhtes käesolevas määruses sätestatud eeskirju kohaldada.

(16) Käesolevas määruses on asjakohane selgitada, millised loomad tuleb liigitada lemmikloomade hulka, et selliste loomade kõrvalsaadusi ei kasutataks põllumajandusloomade söödas. Eelkõige tuleks lemmikloomadena käsitada loomi, keda peetakse muul otstarbel kui põllumajanduses kasutamiseks.

(17) Ühenduse õigusaktide järjepidevuse nimel tuleks käesolevas määruses kasutada teatavaid Euroopa Parlamendi ja nõukogu

([1]) ELT L 139, 30.4.2004, lk 55.

▼B

22. mai 2001. aasta määruses (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) ([1]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivis 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) ([2]) sätestatud mõisteid. Tuleks selgitada viidet nõukogu 24. novembri 1986. aasta direktiivile 86/609/EMÜ (katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsega seotud liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta) ([3]).

(18) Ühenduse õigusaktide järjepidevuse nimel tuleks käesolevas määruses kasutada nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta direktiivis 2006/88/EÜ (vesiviljelusloomade ja vesiviljelustoodete loomatervishoiunõuete ning teatavate veeloomadel esinevate taudide ennetamise ja tõrje kohta) ([4]) sätestatud veelooma mõistet. Samal ajal tuleks selgrootute veeloomade suhtes, mida see määratlus ei hõlma ja millest ei tulene haiguste ülekandumise riski, kohaldada samu nõudeid kui veeloomade suhtes.

(19) Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivis 1999/31/EÜ (prügilate kohta) ([5]) täpsustatakse prügilalubade väljaandmise tingimusi. Käesoleva määrusega tuleks ette näha loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamine prügilates, millele on selline luba välja antud.

(20) Peamine vastutus toimida kooskõlas käesoleva määrusega peaks lasuma ettevõtjatel. Samal ajal on avalikes huvides, et inimeste ja loomade terviseriskide ärahoidmiseks on kasutusel kogumis- ja kõrvaldamissüsteem, mis tagab selliste loomsete kõrvalsaaduste ohutu kasutamise või ohutu kõrvaldamise, mida ei tohi kasutada või mida ei kasutata majanduslikel põhjustel. Kogumis- ja kõrvaldamissüsteemi ulatuse puhul tuleks arvesse võtta teatavas liikmesriigis tekkivat loomsete kõrvalsaaduste tegelikku hulka. See peaks ettevaatusabinõuna kajastama ka laiendatud kõrvaldamisvõimsuse vajadust nakkushaiguste laiaulatuslike puhangute või olemasolevate jäätmekõrvaldusettevõtete ajutiste tehniliste rikete korral. Liikmesriikidel tuleks lubada teha koostööd üksteisega ja kolmandate riikidega eeldusel, et käesoleva määruse eesmärgid on täidetud.

(21) Oluline on kindlaks määrata lähtepunkt loomsete kõrvalsaaduste elutsüklis, millest alates tuleks kohaldada käesoleva määruse nõudeid. Kui tootest on saanud loomne kõrvalsaadus, ei tohiks see uuesti toiduahelasse jõuda. Teatavate toorainete, nt nahkade käitlemise suhtes kehtivad erinõuded, kui neid käideldakse ettevõtetes, mis on samal ajal integreeritud toiduahelasse ja loomsete kõrvalsaaduste ahelasse. Sel juhul tuleks võtta vajalikud eraldamismeetmed, et vähendada ristsaastumise tõttu tekkida võivaid

([1]) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.
([2]) ELT L 312, 22.11.2008, lk 3.
([3]) EÜT L 358, 18.12.1986, lk 1.
([4]) ELT L 328, 24.11.2006, lk 14.
([5]) EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1.

▼B

riske toiduahelale. Teistes ettevõtetes tuleks kindlaks määrata riskipõhised nõuded, et vältida ristsaastumist, eelkõige loomsete kõrvalsaaduste ahela ja toiduahela eraldamise teel.

(22) Õiguskindluse huvides ja võimalike riskide nõuetekohaseks ohjamiseks tuleks tootmisahelas kindlaks määrata lõpp-punkt toodete jaoks, mis pole enam otseselt seotud söödaahela ohutusega. Teatavate teiste ühenduse õigusaktide alusel reguleeritud toodete puhul tuleks selline lõpp-punkt kindlaks määrata tootmisfaasis. Tooted, mis on jõudnud sellesse lõpp-punkti, tuleks käesoleva määruse alusel kontrollimisest välja arvata. Eelkõige peaks lõpp-punkti läbinud tooteid olema lubatud käesoleva määruse piiranguid kohaldamata turule lasta ning käidelda ja transportida ettevõtjate poolt, keda ei ole käesoleva määruse alusel tunnustatud ega registreeritud.

(23) Siiski peaks olema võimalik nimetatud lõpp-punkti muuta, eelkõige uute tekkivate riskide puhul. Määruse (EÜ) nr 1774/2002 alusel on teatavad tooted, eelkõige guaano, teatavad nahad, mida on töödeldud teataval viisil (nagu parkimine), ja teatavad jahitrofeed selle nõuetest vabastatud. Samalaadsed erandid tuleks sobivatel tingimustel sätestada käesoleva määruse alusel vastu võetavates rakendusmeetmetes selliste toodete jaoks nagu õlikeemilised tooted ja biodiislikütuse valmistamise lõppsaadused.

(24) Et tagada inimeste ja loomade tervise kõrgetasemeline kaitse, peaksid liikmesriigid jätkama vajalike meetmete võtmist, et hoida ära loomsete kõrvalsaaduste lähetamine kitsendustega tsoonidest või ettevõtetest, eriti nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiivis 92/119/EMÜ (millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega) ([1]) loetletud haiguste puhangute korral.

(25) Loomsete kõrvalsaadustega seotud toiminguid, mille tulemusena võib tekkida märkimisväärne inimeste ja loomade terviseriski tase, tuleks teha ainult ettevõtetes, mida pädev asutus on eelnevalt tunnustanud selliste toimingute tegemiseks. Nimetatud tingimus peaks eelkõige kehtima käitlemisettevõtete ja teiste ettevõtete suhtes, mis käitlevad või ladustavad loomseid kõrvalsaadusi, mis on otseselt seotud söödaahela ohutusega. Tuleks lubada rohkem kui ühe kategooria loomsete kõrvalsaaduste käitlemist samas ettevõttes tingimusel, et hoitakse ära ristsaastumine. Lisaks tuleks lubada nende tingimuste muutmist, kui kõrvaldamiseks ja töötlemiseks mõeldud materjali hulk suureneb laiaulatusliku haiguspuhangu tõttu, tingimusel et ajutise kasutamisega sellistel muudetud tingimustel ei põhjustata haigusriskide levimist.

([1]) EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69.

▼B

(26) Siiski ei peaks selline tunnustamine olema vajalik ettevõtete puhul, mis töötlevad või käitlevad teatavaid ohutuid materjale, nagu saadused, mida on töödeldud sellisel määral, et nad ei kujuta endast enam inimeste ja loomade terviseriski. Sellised ettevõtted tuleks registreerida, et lubada ametlikke materjali liikumise kontrolle ja tagada materjali liikumise jälgitavus. Kõnealune registreerimise kohustus peaks kehtima ka ettevõtjatele, kes transpordivad loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, välja arvatud juhul, kui nende suhtes ei kohaldata enam ühtegi kontrolli, sest ahela lõpp-punkt on kindaks määratud.

(27) Ettevõtteid tuleks tunnustada pärast seda, kui pädevale asutusele on esitatud teave, ja pärast ettevõtte külastust, mis tõendavad, et käesoleva määruse nõudeid ettevõtte infrastruktuurile ja seadmetele täidetakse nii, et kasutatavast toimingust tulenevad inimeste ja loomade terviseriskid on piisavalt ohjatud. Peaks olema võimalik anda tingimisi tunnustust, et ettevõtjatel oleks võimalik kõrvaldada puudused, enne kui ettevõte saab täieliku tunnustuse.

(28) Ettevõtetelt, mille toiminguid on kooskõlas ühenduse toiduhügieeni käsitlevate õigusaktidega juba tunnustatud, ei tuleks nõuda tunnustamist või registreerimist käesoleva määruse alusel, kuna tunnustuse või registreerimisega kõnealuste ühenduse õigusaktide alusel juba võetakse arvesse käesoleva määruse eesmärke. Kuid ettevõtted, mis on tunnustatud või registreeritud hügieeni käsitlevate õigusaktide alusel, peaksid olema kohustatud täitma käesoleva määruse nõudeid ning nendes tuleks läbi viia ametlikke kontrolle, et teha kindlaks käesoleva määruse nõuete järgimine.

(29) Loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted tuleks riskianalüüsi alusel klassifitseerida kolme kategooriasse, mis kajastavad inimeste ja loomade terviseriski taset. Kuigi kõrge riskitasemega loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid tuleks kasutada ainult muul otstarbel kui söödaahelas, peaks nende kasutus madala riskitaseme juures olema lubatud ohututes tingimustes.

(30) Teaduse ja tehnoloogia arengu tulemusena võidakse välja arendada protsessid, millega saab kõrvaldada või minimeerida inimeste ja loomade terviseriske. Käesolevas määruses sätestatud loomsete kõrvalsaaduste loetelu peaks olema võimalik muuta, et võtta arvesse sellist arengut. Enne selliste muudatuste tegemist ja kooskõlas inimeste ja loomade kõrgetasemelist kaitset tagavate ühenduse õigusaktide üldiste põhimõtetega peaks asjakohane teaduslik asutus, nagu EFSA, Euroopa Ravimiamet või tarbekaupade teaduskomitee (sõltuvalt sellest, mis liiki loomsetest kõrvalsaadustest tulenevaid riske tahetakse hinnata), tegema riskihindamise. Siiski peaks olema selge, et kui eri kategooriate loomseid

▼B

kõrvalsaadusi on kord kokku segatud, tuleks segu käidelda vastavalt kõrgeimasse riskikategooriasse kuuluva segu koostisosa suhtes sätestatud eeskirjadega.

(31) Inimeste ja loomade tervisele avalduva kõrge riskitaseme tõttu ei tohiks söödas kasutada eelkõige loomseid kõrvalsaadusi, mis põhjustavad transmissiivse spongioosse entsefalopaatia riski. Seda piirangut tuleks ka kohaldada metsloomade suhtes, kes võivad levitada nakkushaigust. Tuleks piirata transmissiivse spongioosse entsefalopaatia riski tekitavate loomsete kõrvalsaaduste kasutamist söödas, ilma et see piiraks määruses (EÜ) nr 999/2001 sätestatud söödaeeskirjade kohaldamist.

(32) Loomsed kõrvalsaadused, mis on saadud katseloomadest vastavalt direktiivi 86/609/EMÜ määratlusele, tuleks samuti söödas kasutamisest välja arvata nendest loomsetest kõrvalsaadustest tulenevate võimalike riskide tõttu. Liikmesriigid võivad siiski lubada kasutada loomseid kõrvalsaadusi, mis on saadud uute söödalisandite katsetamisel kasutatud loomadest, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 1831/2003 (loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta) ([1]).

(33) Teatavate ainete ja saaduste kasutamine on ebaseaduslik nõukogu 26. juuni 1990. aasta määruse (EMÜ) nr 2377/90 (milles sätestatakse ühenduse menetlus veterinaarravimijääkide piirnormide kehtestamiseks loomsetes toiduainetes) ([2]) ja nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiivi 96/22/EÜ (mis käsitleb teatavate hormonaalse või türostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses) ([3]) alusel. Lisaks sätestatakse nõukogu 29. aprilli 1996. aasta direktiivis 96/23/EÜ (millega nähakse ette teatavate ainete ja nende jääkide kontrollimise meetmed elusloomades ja loomsetes toodetes) ([4]) eeskirjad teatavate ainete ja nende jääkide kontrollimise kohta elusloomades ja loomsetes toodetes. Direktiivis 96/23/EÜ sätestatakse ka eeskirjad, mida kohaldatakse, kui on tuvastatud teatavat lubatud piirnormi ületavate lubatud ainete jääkide või saasteainete esinemine. Et tagada ühenduse õigusaktide ühtsus, tuleks loomsed saadused, milles on tuvastatud määrusega (EMÜ) nr 2377/90 ning direktiividega 96/22/EÜ ja 96/23/EÜ keelatud aineid, klassifitseerida vastavalt 1. või 2. kategooria materjaliks, pidades silmas nendest tulenevat riski toidu- ja söödaahelale.

(34) Ei peaks olema vajadust kõrvaldada sõnnikut ja seedetrakti sisu, tingimusel et asjakohase töötlemisega tagatakse haiguste leviku tõkestamine nende maapinnale laotamise ajal. Söödas ei tohiks kasutada loomseid kõrvalsaadusi, mis tekivad loomadest, kes surevad põllumajandusettevõttes, ja haiguste kõrvaldamise eesmärgil tapetud loomadest. Seda piirangut tuleks kohaldada

([1]) ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.
([2]) EÜT L 224, 18.8.1990, lk 1.
([3]) EÜT L 125, 23.5.1996, lk 3.
([4]) EÜT L 125, 23.5.1996, lk 10.

▼B

ka imporditud loomsete kõrvalsaaduste suhtes, mida lubatakse ühendusse, kui nad ei ole ühenduse piiril tehtud kontrolli tulemuse kohaselt ühenduse õigusaktidega kooskõlas, ja saaduste suhtes, mis ei vasta ühenduse piires toimuva kontrolli ajal kohaldatavatele nõuetele. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ([1]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 767/2009 (sööda turuleviimise ja kasutamise kohta) ([2]) mittetäitmine ei tohiks kaasa tuua piirikontrolliks esitatud toodete väljaarvamist söödaahelast.

(35) Alates määruse (EÜ) nr 1774/2002 jõustumise kuupäevast on teatavate loomsete kõrvalsaaduste vaikimisi 2. kategooria materjaliks liigitamisega tõsiselt piiratud nende kasutusvõimalusi, kuigi mitte tingimata proportsionaalselt kaasnevate riskidega. Sellest tulenevalt tuleks kõnealused loomsed kõrvalsaadused liigitada ümber 3. kategooria materjaliks, et lubada nende kasutamist teataval söödaotstarbel. Ükskõik millise muu loomse kõrvalsaaduse suhtes, mis ei ole loetletud ühes kolmest kategooriast, tuleks säilitada ettevaatusabinõuna vaikimisi liigitamine 2. kategooria materjaliks, eelkõige selleks, et tugevdada sellise materjali üldist välistamist põllumajandusloomade, v.a karusloomade söödast.

(36) Muude õigusaktidega, mis on jõustunud pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ([3]) vastuvõtmist, nimelt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 852/2004 (toiduainete hügieeni kohta), ([4]) määrusega (EÜ) nr 853/2004 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 183/2005 (millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded) ([5]) ja mida täiendab määrus (EÜ) nr 1774/2002, määratakse toidu- ja söödakäitlejate esmaseks ülesandeks toimida kooskõlas ühenduse õigusaktidega, mille eesmärk on kaitsta inimeste ja loomade tervist. Vastavalt kõnealustele õigusaktidele peaksid käesoleva määruse alusel toimivad ettevõtjad samuti olema põhivastutajad käesoleva määruse järgimise eest. Kõnealust kohustust tuleks täiendavalt selgitada ja täpsustada seoses jälgitavuse tagamise vahenditega, näiteks loomsete kõrvalsaaduste lahuskogumine ja -edastamine. Olemasolevad süsteemid, mis tagavad üksnes riiklikul tasandil ringlevate toodete jälgitavuse muul viisil, peaksid edasi toimima, kui nad annavad samaväärset teavet. Tuleks teha kõik jõupingutused, et edendada elektrooniliste ja muude selliste dokumenteerimisviiside kasutamist, mis ei hõlma paberkandjat, kui need tagavad täieliku jälgitavuse.

([1]) EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29.
([2]) ELT L 229, 1.9.2009, lk 1.
([3]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
([4]) ELT L 139, 30.4.2004, lk 1.
([5]) ELT L 35, 8.2.2005, lk 1.

▼B

(37) Enesekontrollisüsteem ettevõttes on vajalik, et tagada käesoleva määruse nõuete täitmine. Ametlike kontrollide käigus peaksid pädevad asutused enesekontrolle arvesse võtma. Teatavates ettevõtetes peaks enesekontrollisüsteem rajanema ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi (HACCP) põhimõtetel. HACCP põhimõtted peaksid põhinema nende rakendamise kogemusel toidu- ja söödahügieeni käsitleva ühenduse õiguse alusel. Sellega seoses võivad riiklikud hea tava juhendid olla kasulikuks vahendiks HACCP põhimõtete ja teiste käesoleva määruse aspektide praktilise rakendamise hõlbustamisel.

(38) Loomseid kõrvalsaadusi tuleks kasutada ainult juhul, kui inimeste ja loomade terviseriskid on loomsete kõrvalsaaduste töötlemise ja nende põhjal toodetud toodete turulelaskmise ajal minimeeritud. Kui see ei ole võimalik, tuleks loomsed kõrvalsaadused ohututel tingimustel kõrvaldada. Kooskõlas ühenduse muude õigusaktidega tuleks selgitada võimalusi eri kategooriate loomsete kõrvalsaaduste kasutamiseks. Üldiselt peaksid kõrgema riskikategooria võimalused olema kättesaadavad ka madalamas riskikategoorias, välja arvatud juhul, kui on vaja arvesse võtta teatavate loomsete kõrvalsaadustega seotud riskidest tingitud erikaalutlusi.

(39) Loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kõrvaldamine peaks toimuma vastavalt prügilasse ladestamist ja jäätmete põletamist käsitlevatele keskkonnaõigusaktidele. Et tagada järjepidevus, peaks põletamine toimuma vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2000. aasta direktiivile 2000/76/EÜ (jäätmete põletamise kohta) ([1]). Jäätmete koospõletamise kohta – kas taaskasutus- või kõrvaldamistoiminguna – kehtivad samad tunnustus- ja käitustingimused nagu jäätmepõletamise kohta, eriti õhusaaste piirnormide, heitvee ja jääkide väljutamise, järelevalve, jälgimise ja mõõtmisnõuete osas. Sellest tulenevalt tuleks lubada kõigi kolme kategooria materjalide otsest koospõletamist ilma eelneva töötlemiseta. Lisaks tuleks näha ette erisätted väikese ja suure võimsusega põletusseadmete tunnustamiseks.

(40) Tuleks lubada loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutamist põletamisel kütusena ning seda ei tuleks lugeda jäätmekõrvaldustoiminguks. Siiski peaks selline kasutamine toimuma tingimustes, millega tagatakse nii inimeste ja loomade tervise kaitse kui ka asjakohaste keskkonnanormide järgimine.

(41) Käesoleva määrusega tuleks ette näha võimalus kehtestada loomsete kõrvalsaaduste töötlemismeetodite parameetrid aja, temperatuuri ja rõhu kohta, eriti meetodite puhul, millele praegu osutatakse määruse (EÜ) nr 1774/2002 alusel kui meetoditele 2–7.

([1]) EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91.

▼B

(42) Karpide ja koorikloomade kojad ja koorikud, millest on eemaldatud pehmed koed või liha, tuleks määruse reguleerimisalast välja jätta. Tulenevalt selliste pehmete kudede või liha kodadest või koorikutest eemaldamise erinevatest tavadest ühenduses peaks olema võimalik kasutada kodasid ja koorikuid, millest ei ole eemaldatud kogu pehmet kude või liha, tingimusel et selline kasutamine ei tekita inimeste või loomade terviseriske. Riiklikud hea tava juhendid võiksid hõlbustada teadmiste levitamist nõuetekohaste tingimuste kohta, mille puhul selline kasutamine oleks võimalik.

(43) Pidades silmas sellistest toodetest tulenevaid inimeste ja loomade piiratud terviseriske, peaks pädevatel asutustel olema võimalik anda luba biodünaamiliste preparaatide valmistamiseks ja kasutamiseks 2. ja 3. kategooria materjali põhjal, nagu osutatud nõukogu 28. juuni 2007. aasta määruses (EÜ) nr 834/2007 (mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise kohta) ([1]).

(44) Uuendtehnoloogiatega, mida praegu arendatakse, luuakse soodsaid viise, kuidas loomsete kõrvalsaaduste põhjal toota energiat või selliseid saadusi ohutult kõrvaldada. Ohutu kõrvaldamine võib toimuda, kombineerides loomsete kõrvalsaaduste ohutu kohapeal säilitamise meetodeid väljakujunenud kõrvaldamismeetoditega ning kombineerides lubatud töötlusparameetreid positiivse hinnangu saanud uute standarditega. Et võtta arvesse teaduse ja tehnoloogia asjakohast arengut, tuleks selliseid tehnoloogiaid lubada kasutada kui loomsete kõrvalsaaduste kõrvaldamise või kasutamise alternatiivmeetodeid kogu ühenduses. Kui tehnoloogilise protsessi on välja töötanud füüsiline isik, peaks enne sellise loa andmist EFSA pädeva asutuse kontrollitud taotluse läbi vaatama, et tagada protsessi riskivähendamise potentsiaali hindamine ning isikute õigused, sh äriteabe konfidentsiaalsus. Taotlejatele nõu andmiseks tuleks kasutusele võtta standardne taotlusvorm. Kuna see on vaid suunav dokument, tuleks see vastu võtta vastavalt nõuandemenetlusele koostöös EFSAga.

(45) On asjakohane selgitada nõudeid, mida kohaldatakse söödaks mõeldud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete turulelaskmise ning orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete suhtes, et tagada toidu- ja söödaahela kaitse. Põllumajandusloomade (v.a karusloomade) söödana tuleks kasutada ainult 3. kategooria materjali. Loomsete kõrvalsaaduste põhjal toodetud väetised võivad mõjutada sööda ja toiduahela ohutust. Kui need on toodetud 2. kategooria materjalist saadud liha-kondijahust või töödeldud loomsest valgust, tuleks neile lisada koostisosa, nagu mõni anorgaaniline või mitteseeditav aine, et hoida ära nende otsene kasutamine söödas. Sellist segamist ei tuleks nõuda, kui

([1]) ELT L 189, 20.7.2007, lk 1.

▼B

toodete, eelkõige lõpptarbijale kasutamiseks mõeldud toodete koostis või pakend hoiab ära toote väärkasutamise söödana. Koostisosade määramisel tuleks arvesse võtta erinevaid kliima ja pinnasega seotud asjaolusid ja konkreetse väetise kasutamise eesmärki.

(46) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta määruses (EÜ) nr 1523/2007 (millega keelatakse kassi ja koera karusnahkade ning neid karusnahku sisaldavate toodete turule viimine ja ühendusse import või ühendusest eksport) ([1]) sätestatakse üldine kassi ja koera karusnahkade ning neid karusnahku sisaldavate toodete turulelaskmise ning impordi ja ekspordi keeld. Siiski ei tohiks kõnealune keeld mõjutada käesolevast määrusest tulenevat kohustust kõrvaldada kassidelt ja koertelt pärinevad loomsed kõrvalsaadused, sealhulgas karusnahad.

(47) Teaduse ja tehnika edendamine ja kunstitegevus võib nõuda kõikide kategooriate loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutamist, mõnikord kogustes, mis on kaubavahetuses kasutatavatest kogustest väiksemad. Et hõlbustada selliste loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete importi ja kasutamist, peaks pädevatel asutustel olema võimalik määrata tingimused selliste toimingute tegemiseks juhtumipõhiselt. Tuleks sätestada ühtlustatud tingimused juhuks, kui on vaja ühenduse tasandi meetmeid.

(48) Määrus (EÜ) nr 1774/2002 sisaldab üksikasjalikke sätteid, millega lubatakse erandina toita loomaaialoomi 2. ja 3. kategooria materjaliga. Samalaadsed sätted tuleks ette näha ka käesolevas määruses ning tuleks lubada kasutada teatavat 1. kategooria materjali söödana ja anda võimalus kehtestada üksikasjalikud eeskirjad inimeste ja loomade võimalike terviseriskide ohjamiseks.

(49) Määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaselt võib 1. kategooria materjali kasutada oma looduslikus elupaigas elavate ohustatud või kaitsealuste raipetoiduliste lindude ja teiste liikide toitmiseks, et edendada bioloogilist mitmekesisust. Et anda asjakohane vahend kõnealuste liikide säilitamiseks, tuleks jätkata kõnealuse toitmise lubamist käesoleva määruse alusel vastavalt haiguste leviku ärahoidmiseks sätestatud tingimustele. Samal ajal tuleks rakendusmeetmetes sätestada tervisenõuded, mis võimaldavad kasutada sellist 1. kategooria materjali söödana ulatuslikes karjatamissüsteemides ning teiste lihatoiduliste liikide, nt karude ja huntide söötmiseks. On oluline, et sellistes tervisenõuetes võetakse arvesse asjaomaste liikide loomulikke toitumismustreid ning bioloogilise mitmekesisuse edendamisega seotud ühenduse eesmärke, nagu on osutatud komisjoni 22. mai 2006. aasta teatises „Bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamine 2010. aastaks ja pärast seda”.

(50) Loomsete kõrvalsaaduste, eriti surnud loomade matmine ja põletamine võib teatavates olukordades olla õigustatud, eelkõige kõrvalistes piirkondades või haigustõrjeolukordades, mis nõuavad

([1]) ELT L 343, 27.12.2007, lk 1.

▼B

raske nakkushaiguse puhangu kontrollimiseks tapetud loomade erakorralist kõrvaldamist. Eelkõige tuleks eriolukorras lubada kohapealset kõrvaldamist, sest olemasolev jäätmetöötlemis- või põletamisvõimsus piirkonnas või liikmesriigis võib muidu osutuda haiguse leviku kontrollimist piiravaks teguriks.

(51) Senist erandit seoses loomsete kõrvalsaaduste matmise ja põletamisega tuleks laiendada piirkondadele, kuhu praktiliselt puudub juurdepääs või kuhu juurdepääs kujutab endast riski koguvate töötajate tervisele ja ohutusele. Määruse (EÜ) nr 1774/2002 kohaldamisel ja teatavates liikmesriikides toimunud loodusõnnetustest, nt metsatulekahjudest ja üleujutustest saadud kogemusest nähtub, et selliste erandlike asjaolude puhul on õigustatud kõrvaldamine kohapeal mattes või põletades, et tagada loomade kiire kõrvaldamine ja vältida haigusriski levikut. Kõrvaliste piirkondade üldine suurus liikmesriigis peaks olema piiratud, lähtudes määruse (EÜ) nr 999/2001 kohaldamisel saadud kogemustest, et tagada üldise kohustuse täitmine, s.o nõuetele vastava, käesolevas määruses sätestatud eeskirjade kohase kõrvaldamissüsteemi toimimine.

(52) Teatavatel ettevõtetel, mis käitlevad ainult väikestes kogustes loomseid kõrvalsaadusi, mis ei kujuta endast inimeste ja loomade terviseriski, tuleks lubada selliseid kõrvalsaadusi kõrvaldada ametliku järelevalve all muul viisil, kui on sätestatud käesolevas määruses. Selliste erakorraliste asjaolude kriteeriumid tuleks sätestada siiski ühenduse tasandil, et tagada nende ühtne kohaldamine, lähtudes teatavate sektorite tegelikust olukorrast ning muude kõrvaldamissüsteemide kättesaadavusest teatavates liikmesriikides.

(53) Tuleks täpsustada võimalikke meetmeid, mida pädevad asutused saavad kasutada ametlikke kontrolle tehes, et tagada õiguskindlus, eriti seoses toimingute peatamise või alalise keelustamisega või tingimuste kehtestamisega, mis tagavad käesoleva määruse nõuetekohase rakendamise. Ametlikud kontrollid peaksid toimuma Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks) ([1]) mitmeaastaste kontrollikavade raamistikus.

(54) Et tagada liikmesriikidele võimalus kontrollida nende territooriumile kõrvaldamiseks saadetava materjali kogust, peaks pädev asutus andma loa sellise materjali vastuvõtmiseks liikmesriigi territooriumil.

(55) Võib kehtestada rõhu all steriliseerimise ja transpordi abiteenuste tingimused, et tagada võimalike riskide ohjamine. Et tagada jälgitavus ning loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete lähetamist kontrollivate liikmesriikide pädevate asutuste vaheline koostöö, tuleks kasutada süsteemi Traces, mis võeti kasutusele

([1]) ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

▼B

komisjoni otsusega 2004/292/EÜ, ([1]) et anda teavet 1. ja 2. kategooria materjalide ning 1. ja 2. kategooria materjalidest saadud liha-kondijahu või loomse rasva lähetamise ning 3. kategooria materjalist saadud töödeldud loomse valgu kohta. Materjalidele, mida tavaliselt saadetakse väikeses koguses teaduslikel, haridus-likel, kunstilistel või diagnostilistel eesmärkidel, tuleks sätestada eritingimused, et hõlbustada selliste materjalide liikumist ühenduse piires. Eritingimustel tuleks lubada kahepoolseid kokkuleppeid, mis hõlbustavad ühist piiri jagavate liikmesriikide vahel veetavate materjalide kontrolli.

(56) Et hõlbustada kaubasaadetiste transporti läbi kolmandate riikide, mis piirnevad rohkem kui ühe liikmesriigiga, tuleks kehtestada erikord kaubasaadetiste lähetamisele ühe liikmesriigi territooriumilt kolmanda riigi territooriumi kaudu, tagamaks eelkõige ühenduse territooriumile taassisenevate kaubasaadetiste veterinaarkontrolli vastavalt nõukogu 11. detsembri 1989. aasta direktiivile 89/662/EMÜ (veterinaarkontrollide kohta ühendusesiseses kaubanduses seoses siseturu väljakujundamisega) ([2]).

(57) Ühenduse õigusaktide ühtsuse nimel on vaja täpsustada käesolevas määruses sätestatud eeskirjade ja ühenduse jäätmeõigusaktide vahelist seost. Eelkõige tuleks tagada kooskõla Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1013/2006 (jäätmesaadetiste kohta) ([3]) sätestatud jäätmete eksportimise keeldudega. Et ära hoida võimalikku kahjulikku mõju keskkonnale, tuleks keelata põletamise ja prügilasse ladestamise teel kõrvaldamiseks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete eksport. Kui eesmärk on ära hoida võimalikku kahjulikku mõju keskkonnale ning inimeste ja loomade terviseriske, tuleks ära hoida ka biogaasi- või kompostimisettevõtetes kasutamiseks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete eksport kolmandatesse riikidesse, mis ei ole Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmed. Kohaldades sätteid, mis võimaldavad erandeid ekspordikeelust, on komisjon oma otsuses kohustatud täielikult järgima ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni, mille nõukogu on sõlminud ühenduse nimel otsusega 93/98/EMÜ, ([4]) ja nimetatud konventsiooni muudatust, mis on sätestatud konventsiooni osaliste konverentsi otsuses III/1, mille nõukogu on ühenduse nimel heaks kiitnud otsusega 97/640/EÜ ([5]) ning mida rakendatakse määrusega (EÜ) nr 1013/2006.

(58) Lisaks tuleks tagada, et komisjoni 3. mai 2000. aasta otsuses 2000/532/EÜ (millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus

([1]) ELT L 94, 31.3.2004, lk 63.
([2]) EÜT L 395, 30.12.1989, lk 13.
([3]) ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.
([4]) EÜT L 39, 16.2.1993, lk 1.
([5]) EÜT L 272, 4.10.1997, lk 45.

▼B

94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlikke jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu)) ([1]) loetletud ohtlike jäätmetega segatud või saastunud loomseid kõrvalsaadusi imporditakse, eksporditakse või lähetatakse ühest liikmesriigist teise kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1013/2006. Samuti on vaja sätestada eeskirjad sellise materjali lähetamise kohta liikmesriigi piires.

(59) Komisjonil peaks olema võimalik teha liikmesriikides kontrollkäike. Ühenduse kontrollkäigud kolmandatesse riikidesse peaksid toimuma kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.

(60) Loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete import ühendusse ja sellise materjali transiit peaks toimuma vastavalt eeskirjadele, mis on vähemalt sama ranged kui ühenduses kohaldatavad nõuded. Teise võimalusena võib kolmandate riikide loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid käsitlevad eeskirjad tunnistada ühenduse õigusaktides sätestatud eeskirjadega samaväärseks. Neist tuleneva võimaliku riski tõttu tuleks kohaldada lihtsustatud impordieeskirju toodete suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks väljaspool söödaahelat.

(61) Ühenduse õigusaktid, mis käsitlevad kosmeetikatoodete, meditsiiniseadmete ja ravimitena kasutamiseks mõeldud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmist, moodustavad tervikliku raamistiku selliste toodete turule laskmiseks: need on nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiiv 76/768/EMÜ (liikmesriikides kosmeetikatoodete kohta vastuvõetud õigusaktide ühtlustamise kohta), ([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta), ([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/82/EÜ (veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta), ([4]) nõukogu 20. juuni 1990. aasta direktiiv 90/385/EMÜ (aktiivseid siirdatavaid meditsiiniseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta), ([5]) nõukogu 14. juuni 1993. aasta direktiiv 93/42/EMÜ (meditsiiniseadmete kohta) ([6]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/79/EÜ (meditsiiniliste *in vitro* diagnostikavahendite kohta) ([7]) (edaspidi „eridirektiivid”). Siiski ei paku kosmeetikatooteid ja meditsiiniseadmeid käsitlevad eridirektiivid kaitset loomade terviseriskide eest. Sellistel juhtudel peaks kõnealuste riskide suhtes olema võimalik kohaldada käesolevat määrust ning tuleks võimaldada kaitsemeetmete kasutamist kooskõlas määrusega (EÜ) nr 178/2002.

(62) Eridirektiivide nõuded peaksid kehtima ka loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes, mida tarnitakse materjali või koostisosadena selliste loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmiseks, kuivõrd nendega sätestatakse inimeste ja

([1]) EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3.
([2]) EÜT L 262, 27.9.1976, lk 169.
([3]) EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67.
([4]) EÜT L 311, 28.11.2001, lk 1.
([5]) EÜT L 189, 20.7.1990, lk 17.
([6]) EÜT L 169, 12.7.1993, lk 1.
([7]) EÜT L 331, 7.12.1998, lk 1.

▼B

loomade terviseriskide ohjamise eeskirjad. Kõnealuste eridirektiividega juba reguleeritakse osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmiseks lubatud loomse lähteaine kasutamist ja kehtestatakse teatavad tingimused inimeste ja loomade tervise kaitse tagamiseks. Eelkõige jäetakse direktiiviga 76/768/EMÜ 1. ja 2. kategooria materjal välja kosmeetikatoodete koostisest ja kohustatakse tootjaid kohaldama häid tootmistavasid. Komisjoni direktiiviga 2003/32/EÜ ([1]) kehtestatakse üksikasjalikud nõuded meditsiiniseadmete suhtes, mille valmistamisel on kasutatud loomseid kudesid.

(63) Kui kõnealused tingimused ei ole siiski veel eridirektiivides sätestatud või kui nendega ei hõlmata teatavaid inimeste ja loomade terviseriske, tuleks kohaldada käesolevat määrust ning samuti peaks olema võimalik kasutada kaitsemeetmeid vastavalt määrusele (EÜ) nr 178/2002.

(64) Teatavad loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted ei satu söödaahelasse või ei kasutata neid maapinnal, kus karjatatakse põllumajandusloomi või millelt kogutakse haljassööta. Selliste loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete hulka kuuluvad tehnilise otstarbega tooted, nagu nahatööstusele mõeldud töödeldud nahad, tekstiilitööstuses kasutatav töödeldud vill, kontidest valmistatud tooted liimi jaoks ja lemmikloomatoiduks ette nähtud töödeldud materjal. Ettevõtjatel tuleks lubada lasta selliseid tooteid turule tingimusel, et need on kas saadud töötlemist mittevajavast toorainest või nende töötlemisega või töödeldud materjali lõppkasutusega on tagatud piisav riskide ohjamine.

(65) Mitmes liikmesriigis on tuvastatud, et määruses (EÜ) nr 1774/2002 sätestatud eeskirju ei täideta. Sellest tulenevalt on lisaks eeskirjade rangele jõustamisele vaja kehtestada kriminaalkaristused ning muud sanktsioonid ettevõtjate suhtes, kes ei täida kõnealuseid eeskirju. Seega on vaja, et liikmesriigid sätestaksid eeskirjad käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavate karistuste kohta.

(66) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt inimeste ja loomade tervise-eeskirjade kehtestamine loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kohta, et vältida ja minimeerida kõnealustest saadustest ja toodetest tulenevaid inimeste ja loomade terviseriske, ning eelkõige kaitsta toidu- ja söödaahela ohutust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(67) Et tõhustada õiguskindlust ning pidades silmas komisjoni üldist eesmärki lihtsustada ühenduse õigusakte, tuleks käesolevas määruses sätestada ühtne eeskirjade raamistik, võttes arvesse nii määruses (EÜ) nr 1774/2002 sätestatud eeskirju kui ka pärast

([1]) ELT L 105, 26.4.2003, lk 18.

▼B

kõnealuse määruse jõustumise kuupäeva saadud kogemusi ja tehtud edusamme. Määrus (EÜ) nr 1774/2002 tuleks seepärast kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega.

(68) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ([1]).

(69) Et parandada ühenduse õigusaktide ühtsust ja selgust, tuleks loomsete kõrvalsaadustega seotud konkreetseid toiminguid käsitlevad tehnilised eeskirjad, mis on praegu sätestatud nii määruse (EÜ) nr 1774/2002 lisades kui ka kõnealuse määruse alusel komisjoni vastu võetud rakendusmeetmetes, ([2]) sätestada eraldi rakendusaktides. Tuleks konsulteerida tarbijate ja asjaomaste sotsiaal-majanduslike ringkondadega ning teavitada neid käesoleva määrusega seotud küsimustest kooskõlas komisjoni 6. augusti 2004. aasta otsusega 2004/613/EÜ (seoses nõuanderühma loomisega toiduahela ning looma- ja taimetervise alal) ([3]).

(70) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitused võtta vastu teatavate loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmisahela lõpp-punkti muutmise ning teatavate muude loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmisahela lõpp-punkti määramise eeskirjad; eeskirjad seoses raske nakkushaigusega, mille esinemise korral ei tohiks loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete lähetamine olla lubatud, ja/või sellise lähetamise lubamise tingimused; meetmed, millega muudetakse loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete liigitamist; loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete kõrvaldamise ja kasutamise piiramisega seotud meetmed; meetmed, millega kehtestatakse tingimused teatavate erandite kohaldamiseks seoses loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete kasutamise, kogumise ja kõrvaldamisega, ning meetmed, millega lubatakse või lükatakse tagasi alternatiivne meetod loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete kasutamiseks ja kõrvaldamiseks.

(71) Lisaks sellele tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu üksikasjalikumad eeskirjad loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete kogumise ja transpordi kohta; loomseid kõrvalsaadusi käitlevate ettevõtete infrastruktuuri, seadmete ja hügieeninõuded; loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete käitlemise tingimused ja tehnilised nõuded, sh sellise käitlemise valideerimiseks

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

([2]) Määrus (EÜ) nr 811/2003 kalade liigisisese ringlussevõtu keelu ning loomsete kõrvalsaaduste matmise ja põletamise kohta (ELT L 117, 13.5.2003, lk 14); otsus 2003/322/EÜ teatavate raipetoiduliste lindude teatavate 1. kategooria materjalidega toitmise kohta (ELT L 117, 13.5.2003, lk 32); otsus 2003/324/EÜ karusloomade liigisisese ringlussevõtu keelu erandi kohta (ELT L 117, 13.5.2003, lk 37); määrus (EÜ) nr 92/2005 kõrvaldamis- ja kasutusviiside kohta (ELT L 19, 21.1.2005, lk 27); määrus (EÜ) nr 181/2006 muude orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete kui sõnnik kohta (ELT L 29, 2.2.2006, lk 31); määrus (EÜ) nr 1192/2006 tunnustatud ettevõtete nimekirja kohta (ELT L 215, 5.8.2006, lk 10); määrus (EÜ) nr 2007/2006 teatavate 3. kategooria materjalist saadud vahesaaduste importimise ja transiidi kohta (ELT L 379, 28.12.2006, lk 98).

([3]) ELT L 275, 25.8.2004, lk 17.

▼B

vajalikud tõendid; loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete turulelaskmise tingimused; ohutute hangete, ohutu töötlemise ja ohutu lõppkasutusega seotud tingimused; loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi, transiidi ja ekspordi tingimused; ametliku kontrolli üksikasjalik rakenduskord, sh mikrobioloogiliste analüüside võrdlusmeetodeid käsitlevad eeskirjad, samuti teatavate loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete ühest liikmesriigist teise lähetamise kontrollimise tingimused. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähem oluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(72) Tõhususe eesmärgil tuleks kontrolliga regulatiivmenetluse tavatähtaegu lühendada meetmete vastuvõtmiseks, milles täpsustatakse loomsete kõrvalsaaduste lähetamise tingimusi kitsendustega ettevõtetest ja tsoonidest. Kiireloomulisuse tõttu on vaja kohaldada teatavate toodete tootmisahela lõpp-punkti muutvate meetmete vastuvõtmiseks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikes 6 sätestatud kiirmenetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Ühissätted

1. jagu

Sisu, reguleerimisala ja mõisted

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas määruses sätestatakse rahvatervise ja loomade terviseeeskirjad loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kohta, et vältida ja minimeerida kõnealustest saadustest ja toodetest tulenevaid inimeste ja loomade terviseriske ning eelkõige selleks, et kaitsta toiduja söödaahela ohutust.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse

a) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete suhtes, mida ühenduse õigusaktide alusel ei kasutata inimtoiduks, ning

▼B

b) järgmiste toodete suhtes, mis on vastavalt ettevõtja otsusele, mida ei ole võimalik muuta, ette nähtud muuks otstarbeks kui inimtoiduks:

i) loomsed saadused, mis võivad ühenduse õigusaktide alusel olla ette nähtud inimtoiduks;

ii) loomsete saaduste tootmiseks mõeldud toorained.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste loomsete kõrvalsaaduste suhtes:

a) nende metsloomade (v.a ulukite) terved kehad või nende osad, kelle puhul ei ole inimestele või loomadele nakkava haiguse kahtlust või selle mõju, välja arvatud kaubanduslikel eesmärkidel lossitud veeloomad;

b) nende ulukite terved kehad või nende osad, keda vastavalt jahipidamise headele tavadele pärast tapmist ei koguta, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 853/2004 kohaldamist;

c) määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 1 lõike 3 punktis e osutatud ulukite loomsed kõrvalsaadused või nende liha;

d) tõuaretuseks ette nähtud munarakud, embrüod ja sperma;

e) toorpiim, ternespiim ja nendest saadud tooted, mis on saadud, ladustatud, kõrvaldatud või mida on kasutatud päritolupõllumajandusettevõttes;

f) karpide või koorikloomade kojad või koorikud, millelt on eemaldatud pehmed koed ja liha;

g) toidujäätmed, välja arvatud juhul, kui need on

i) pärit rahvusvahelistel liinidel sõitvatest transpordivahenditest;

ii) ette nähtud loomade söötmiseks;

iii) ette nähtud rõhu all steriliseerimiseks või artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud meetoditel töötlemiseks või töötlemiseks biogaasiks või kompostimiseks;

h) ilma et see piiraks ühenduse keskkonnaõigusaktide kohaldamist, merel kõrvaldatud materjal, mis on tekkinud püügitegevuse käigus määrustele (EÜ) nr 852/2004 ja (EÜ) nr 853/2004 vastavatel laevadel, välja arvatud materjal, mis on saadud inimesele nakkava haiguse tunnustega, sh parasiitidega kaladelt pardal siseelundeid eemaldades;

i) toores lemmikloomatoit, mis pärineb jaemüügipoodidest, kus tükeldamine ja ladustamine toimub üksnes selleks, et varustada tarbijat vahetult kohapeal;

j) kodus eratarbimiseks mõeldud toores lemmikloomatoit, mis on saadud loomadest, kes on tapetud päritolupõllumajandusettevõttes, ning

▼B

k) väljaheited ja uriin, v.a sõnnik ja mineraliseerumata guaano.

3. Käesoleva määrusega ei piirata ühenduse veterinaarõigusaktide kohaldamist, mille eesmärk on teatavate loomahaiguste tõrje ja likvideerimine.

Artikkel 3

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „loomsed kõrvalsaadused” – loomade terved kehad või nende osad, loomsed saadused või muud loomset päritolu saadused, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, sh munarakud, embrüod ja sperma;

2) „loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted” – tooted, mis on saadud loomsete kõrvalsaaduste ühe või mitme töötlemise või töötlusetapi tulemusena;

3) „loomsed saadused” – loomsed tooted, nagu need on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 8.1;

4) „rümp” – rümp, nagu see on määratletud määruse (EÜ) nr 853/2004 I lisa punktis 1.9;

5) „loom” – selgrootu või selgroogne loom;

6) „põllumajandusloom” –

   a) loom, keda inimesed peavad, nuumavad või aretavad ning kasutavad toiduainete, villa, karusnaha, sulgede, toornahkade ja nahkade või muu loomset päritolu toote tootmiseks või muudel põllumajanduslikel eesmärkidel;

   b) hobuslased;

7) „metsloom” – loom, keda inimesed ei pea;

8) „lemmikloom” – loom, kes kuulub liiki, mida inimene tavaliselt peab ja toidab – kuid ei tarbi inimtoiduks – muul otstarbel kui põllumajanduses kasutamiseks;

9) „veeloomad” – veeloomad, nagu on määratletud direktiivi 2006/88/EÜ artikli 3 lõike 1 punktis e;

10) „pädev asutus” – liikmesriigi keskasutus, mis on pädev tagama käesoleva määruse nõuetele vastavust, või muu asutus, millele kõnealune pädevus on delegeeritud; see määratlus hõlmab ka kolmanda riigi vastavat asutust, kui see on asjakohane;

11) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes tegelikult kontrollib kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, sh vedajad, kauplejad ja kasutajad;

12) „kasutaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid erisöötmise eesmärgil, teadusuuringuteks või muul erieesmärgil;

▼B

13) „ettevõte” – koht, kus toimub loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete käitlemist hõlmav toiming, välja arvatud kalalaev;

14) „turulelaskmine” – iga toiming, mille eesmärk on müüa loomseid saadusi või nendest saadud tooteid ühenduses asuvale kolmandale isikule või varustada sellist kolmandat isikut muul viisil tasu eest või tasuta või ladustada neid sellise kolmanda isiku varustamiseks;

15) „transiit” – vedu läbi ühenduse territooriumi ühelt kolmanda riigi territooriumilt teise kolmanda riigi territooriumile muul viisil kui mere- või õhuteed pidi;

16) „eksport” – vedu ühendusest kolmandasse riiki;

17) „transmissiivsed spongioossed entsefalopaatiad (TSEde)” – kõik transmissiivsed spongioossed entsefalopaatiad, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 3 lõike 1 punktis a;

18) „määratletud riskiteguriga materjal” – määratletud riskiteguriga materjal, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 3 lõike 1 punktis g;

19) „rõhu all steriliseerimine” – loomsete kõrvalsaaduste töötlemine pärast seda, kui peenestamise tulemusena ei ole osakesed suuremad kui 50 millimeetrit, vähemalt 20 minuti jooksul katkematult sisetemperatuuril üle 133 °C ja vähemalt 3baarise absoluutrõhu all;

20) „sõnnik” – kõik põllumajandusloomade (v.a tehistingimustes peetavad kalad) väljaheited ja/või uriin, koos allapanuga või ilma;

21) „tunnustatud prügila” – prügila, millele on välja antud luba kooskõlas direktiiviga 1999/31/EÜ;

22) „orgaanilised väetised” ja „mullaparandusained” – taimede toitumistingimuste ning mulla füüsikaliste ja keemiliste omaduste ja bioloogilise aktiivsuse säilitamiseks või parandamiseks koos või eraldi kasutatavad loomse päritoluga materjalid; need võivad sisaldada sõnnikut, mineraliseerumata guaanot, seedetrakti sisu, komposti ja lagundumissaadusi;

23) „kõrvalised piirkonnad” – piirkonnad, kus loomapopulatsioon on nii väike ja millest jäätmekäitlusettevõtted jäävad nii kaugele, et loomsete kõrvalsaaduste kogumine ja transport oleks kohapealse kõrvaldamisega võrreldes lubamatult kulukas;

24) „toit” – toit, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 2;

25) „sööt” – sööt, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõikes 4;

26) „tsentrifuugimis- või separeerimissete” – materjal, mis tekib kõrvalsaadusena pärast toorpiima puhastamist ning lõssi ja koore eraldamist toorpiimast;

▼B

27) „jäätmed” – jäätmed, nagu on määratletud direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punktis 1.

2. jagu

Kohustused

Artikkel 4

Tootmisahela lähtepunkt ja kohustused

1. Niipea kui ettevõtjad loovad loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, mis kuuluvad käesoleva määruse reguleerimisalasse, tuvastavad nad need ning tagavad, et neid käideldakse vastavalt käesolevale määrusele (lähtepunkt).

2. Ettevõtjad tagavad nende kontrolli all olevates ettevõtetes kogumise, transpordi, käitlemise, töötlemise, ladustamise, turulelaskmise, jaotamise, kasutamise ja kõrvaldamise igas etapis, et loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted vastavad käesoleva määruse nõuetele, mis seonduvad nende tegevusega.

3. Liikmesriik jälgib ja kontrollib, et ettevõtjad täidaksid käesoleva määruse asjaomaseid nõudeid loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kogu ahela ulatuses, nagu on osutatud lõikes 2. Sel eesmärgil tagavad nad ametlike kontrollide süsteemi toimimise kooskõlas asjaomaste ühenduse õigusaktidega.

4. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil toimib piisav süsteem, millega tagatakse loomsete kõrvalsaaduste

a) kogumine, tuvastamine ja transportimine põhjendamatu viivituseta ning

b) käitlemine, kasutamine ja kõrvaldamine vastavalt käesolevale määrusele.

5. Liikmesriigid võivad täita lõikest 4 tulenevaid kohustusi koostöös teiste liikmesriikide või kolmandate riikidega.

Artikkel 5

Tootmisahela lõpp-punkt

1. Artiklis 33 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted, mis on jõudnud tootmise etappi, mida reguleerivad nimetatud artiklis osutatud ühenduse õigusaktid, loetakse tootmisahela lõpp-punkti jõudnuks, pärast mida nende suhtes käesoleva määruse nõudeid enam ei kohaldata.

Kõnealused loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted võib seejärel lasta turule käesolevast määrusest tulenevate piiranguteta ning nende suhtes ei kohaldata enam ametlikku kontrolli vastavalt käesolevale määrusele.

Tootmisahela lõpp-punkti võib muuta

a) artikli 33 punktides a–d osutatud toodete puhul, kui esineb loomade terviserisk;

▼B

b) artikli 33 punktides e ja f osutatud toodete puhul, kui esineb inimeste või loomade terviserisk.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 6 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Artiklites 35 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete puhul, mis ei kujuta endast enam märkimisväärset inimeste või loomade terviseriski, võib kindlaks määrata tootmisahela lõpp-punkti, pärast mida ei kohaldata nende suhtes enam käesoleva määruse nõudeid.

Kõnealused loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted võib seejärel lasta turule käesolevast määrusest tulenevate piiranguteta ning nende suhtes ei kohaldata enam ametlikku kontrolli vastavalt käesolevale määrusele.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 5 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

3. Kui esineb inimeste või loomade terviserisk, kohaldatakse käesoleva määruse artiklites 33 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes *mutatis mutandis* määruse (EÜ) nr 178/2002 artikleid 53 ja 54 erakorraliste meetmete kohta.

3. jagu

Veterinaarpiirangud

Artikkel 6

Üldised veterinaarpiirangud

1. Vastuvõtlikust liigist saadud loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid ei lähetata ettevõtetest ja tsoonidest, millele kohaldatakse piiranguid

a) vastavalt ühenduse veterinaarõigusaktidele või

b) raske nakkushaiguse esinemise tõttu,

i) mis on loetletud direktiivi 92/119/EMÜ I lisas või

ii) mis on sätestatud vastavalt teisele lõigule.

Esimese lõigu punkti b alapunktis ii sätestatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid lähetatakse tingimuste alusel, mis on mõeldud inimestele ja loomadele nakkavate haiguste leviku tõkestamiseks.

▼B

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 5 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. jagu

Liigitamine

Artikkel 7

Loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete liigitamine

1. Loomsed kõrvalsaadused liigitatakse kategooriatesse vastavalt inimeste ja loomade terviseriski tasemele kooskõlas artiklites 8, 9 ja 10 sätestatud loeteludega.

2. Loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes kohaldatakse eeskirju, mis kehtivad vastava loomse kõrvalsaaduse, millest need on saadud, kategooria suhtes, kui käesolevas määruses või komisjoni vastuvõetavates käesoleva määruse rakendussätetes, milles võidakse sätestada tingimused, mille puhul loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete suhtes kõnealuseid eeskirju ei kohaldata, ei ole sätestatud teisiti.

3. Artikleid 8, 9 ja 10 võib muuta, et võtta arvesse teaduse arengut riskitaseme hindamisel, eeldusel et asjaomase teadusasutuse riskihinnangu põhjal saab teha kindlaks sellise teadusarengu toimumist. Siiski ei või ühtegi nendes artiklites loetletud loomset kõrvalsaadust kõnealustest loeteludest välja jätta, muuta saab vaid liigitusi või teha neisse täiendusi.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 8

1. kategooria materjal

1. kategooria materjal sisaldab järgmisi loomseid kõrvalsaadusi:

a) järgmiste loomade terved kehad ja kõik kehaosad, sh toornahad ja nahad:

   i) TSE kahtlusega loomad vastavalt määrusele (EÜ) nr 999/2001 või loomad, kellel on TSE esinemine ametlikult kinnitatud;

   ii) TSE likvideerimise käigus hukatud loomad;

   iii) loomad, mis ei ole põllumajandusloomad ega metsloomad, sealhulgas eelkõige lemmikloomad, loomaaialoomad ja tsirkuseloomad;

▼M1

iv) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta direktiivi 2010/63/EL (teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitse kohta) ([1]) artiklis 3 määratletud katses või katsetes kasutatavad loomad, kui pädev asutus otsustab, et sellised loomad või nende kehaosad võivad nimetatud katse või katsete tulemusena tõsiselt ohustada inimeste või muude loomade tervist, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1831/2003 artikli 3 lõike 2 kohaldamist;

▼B

v) inimestele või loomadele nakkavate haiguste kahtlusega metsloomad;

b) järgmine materjal:

i) määratletud riskiteguriga materjal;

ii) surnud loomade terved kehad või kehaosad, mis sisaldavad kõrvaldamise ajal määratletud riskiteguriga materjali;

c) loomsed kõrvalsaadused loomadest, kelle suhtes on kasutatud ebaseaduslikku ravi vastavalt direktiivi 96/22/EÜ artikli 1 lõike 2 punktis d või direktiivi 96/23/EÜ artikli 2 punktis b esitatud määratlusele;

d) loomsed kõrvalsaadused, mis sisaldavad direktiivi 96/23/EÜ I lisa rühma B punktis 3 loetletud muude ainete ja keskkonna saasteainete jääke, kui sellised jäägid ületavad ühenduse õigusaktides või nende puudumisel siseriiklikes õigusaktides sätestatud lubatud taset;

e) loomsed kõrvalsaadused, mis on artikli 27 esimese lõigu punkti c kohaselt vastu võetud rakenduseeskirjadega nõutaval heitvee töötlemisel kogutud

i) 1. kategooria materjali töötlevatest ettevõtetest või

ii) teistest ettevõtetest, kus kõrvaldatakse määratletud riskiteguriga materjali;

f) rahvusvahelistel liinidel sõitvatest transpordivahenditest pärit toidujäätmed;

g) 1. kategooria materjal, mis on segunenud 2. või 3. kategooria või mõlema kategooria materjaliga.

Artikkel 9

2. kategooria materjal

2. kategooria materjal sisaldab järgmisi loomseid kõrvalsaadusi:

a) sõnnik, mineraliseerumata guaano ja seedekulgla sisu;

b) loomsed kõrvalsaadused, mis on artikli 27 esimese lõigu punkti c kohaselt vastu võetud rakenduseeskirjadega nõutaval heitvee töötlemisel kogutud

i) 2. kategooria materjali töötlevatest ettevõtetest või

ii) tapamajadest, v.a artikli 8 punktis e osutatud tapamajad;

([1]) ELT L 276, 20.10.2010, lk 33.

▼B

c) loomsed kõrvalsaadused, mis sisaldavad lubatud ainete või saasteainete jääke üle direktiivi 96/23/EÜ artikli 15 lõikes 3 osutatud tasemete;

d) loomsed saadused, mis on neis esinevate võõrkehade tõttu tunnistatud inimtoiduks kõlbmatuks;

e) loomsed saadused, mis ei kuulu 1. kategooria materjali alla ning mis on

i) kolmandast riigist imporditud või sisse toodud ega vasta ühenduse importimisel või ühenduses kasutuselevõtul kehtivatele veterinaarõigusaktide nõuetele, välja arvatud juhul, kui ühenduse õigusaktid lubavad teatud piirangute alusel nende importi või sissetoomist või nende tagasisaatmist kolmandasse riiki, või

ii) lähetatud teise liikmesriiki ega vasta ühenduse õigusaktide nõuetele või nõuetele, mis on ühenduse õigusaktidega heaks kiidetud, välja arvatud juhul, kui nad on saadetud tagasi päritoluliikmesriigi pädeva asutuse loal;

f) artiklis 8 või artiklis 10 osutatud loomade hulka mitte kuuluvad loomad või nende osad,

i) mis on surnud muul viisil kui inimtoiduks tapmise läbi, kaasa arvatud tauditõrje eesmärgil hukatud loomad;

ii) looted;

iii) munarakud, embrüod ja sperma, mis ei ole ette nähtud tõuaretuseks, ning

iv) koorumata jäänud linnud;

g) 2. ja 3. kategooria materjalide segu;

h) loomsed kõrvalsaadused, mis ei kuulu 1. või 3. kategooria materjali hulka.

Artikkel 10

3. kategooria materjal

3. kategooria materjal sisaldab järgmisi loomseid kõrvalsaadusi:

a) tapetud loomade rümbad ja loomade osad ning tapetud ulukite kehad või kehaosad, mis on kõlblikud inimtoiduks vastavalt ühenduse õigusaktidele, kuid mida ei kavatseta ärilistel kaalutlustel kasutada inimtoiduks;

b) rümbad ja järgmised osad, mis pärinevad tapamajas tapetud loomadelt, mis on tapmiseelse ülevaatuse põhjal tunnistatud inimtoiduks kõlblikuks, või kehad ja järgmised kehaosad ulukitelt, mis on vastavalt ühenduse õigusaktidele tapetud kasutamiseks inimtoiduks:

▼B

i) selliste loomade rümbad või kehad ja kehaosad, mis on tunnistatud inimtoiduks kõlbmatuks vastavalt ühenduse õigusaktidele, kuid millel ei ilmne mingeid inimestele või loomadele nakkavate haiguste nähte;

ii) lindude pead;

iii) järgmiste loomade toornahad ja nahad, kaasa arvatud nahalõiked ja -jäägid, sarved ja jalad, kaasa arvatud randme- ja kämblaluud, pöiad, pöiapärad ja varbalülid:

— loomad, kes ei kuulu TSE suhtes uurimist vajavate mäletsejaliste hulka, ning

— mäletsejalised, kellel määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 6 lõike 1 kohaselt tehtud test on andnud negatiivse tulemuse;

iv) seaharjased;

v) suled;

c) loomsed kõrvalsaadused lindudest ja jäneselistest, kes on tapetud põllumajandusettevõttes vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 1 lõike 3 punktile d ja millel ei ole ilmnenud inimestele või loomadele nakkava haiguse nähte;

d) selliste loomade veri, kellel ei ole ilmnenud mingeid vere kaudu inimestele või loomadele nakkavate haiguste nähte järgmistelt tapamajas tapetud loomadelt, kes on tapaeelsel ülevaatusel tunnistatud inimtoiduks kõlblikuks vastavalt ühenduse õigusaktidele:

i) loomadelt, kes ei kuulu TSE suhtes uurimist vajavate mäletsejaliste hulka, ning

ii) mäletsejalistelt, kellel määruse (EÜ) nr 999/2001 artikli 6 lõike 1 kohaselt tehtud test on andnud negatiivse tulemuse;

e) loomsed kõrvalsaadused, mis on tekkinud inimtoiduks ette nähtud toodete tootmisel, sealhulgas rasvatustatud kondid, kõrned ning tsentrifuugimis- või separeerimissete piimatööstusest;

f) loomsed saadused või loomseid saadusi sisaldav toit, mis ei ole enam ette nähtud inimtoiduks ärilistel kaalutlustel, tootmis- või pakendamisdefektide või muude puuduste tõttu, mis ei põhjusta inimeste ja loomade terviseriske;

g) loomset päritolu lemmikloomatoit või sööt või loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid sisaldav sööt, mis ei ole enam ette nähtud söötmiseks ärilistel kaalutlustel, tootmis- või pakendamisdefektide või muude puuduste tõttu, mis ei põhjusta inimeste ja loomade terviseriske;

▼B

h) veri, platsenta, vill, suled, karvad, sarved, kabja- ja sõralõikmed ning toorpiim elusloomadelt, kellel ei ole ilmnenud inimestele või loomadele nakkava haiguse nähte;

i) veeloomad ja nende osad, välja arvatud mereimetajad, kellel ei ole ilmnenud inimestele või loomadele nakkava haiguse nähte;

j) kõrvalsaadused veeloomadest, mis on saadud ettevõtetest, kus valmistatakse inimtoiduks ette nähtud tooteid;

k) järgmine materjal loomadelt, kel ei ole ilmnenud sellise materjali kaudu inimestele või loomadele nakkavate haiguste nähte:

i) pehme koe ja lihaga karpide või koorikloomade kojad või koorikud;

ii) järgmine maismaaloomadelt pärinev materjal:

— kõrvalsaadused haudejaamadest;

— munad;

— munade kõrvalsaadused, sh munakoored;

iii) ärilistel eesmärkidel tapetud ööpäevased tibud;

l) selgrootud vee- ja maismaaloomad, kes ei kuulu inimestele või loomadele patogeensete liikide hulka;

m) näriliste ja jäneseliste hulka kuuluvad loomad ja nende osad, välja arvatud 1. kategooria materjal vastavalt artikli 8 punkti a alapunktidele iii, iv ja v ning 2. kategooria materjal vastavalt artikli 9 punktidele a–g;

n) toornahad ja nahad, kabjad, suled, vill, sarved, karvad ja karusnahk, mis on pärit surnud loomadelt (välja arvatud käesoleva artikli punktis b osutatud loomad), millel ei ilmnenud mingeid selle toote kaudu inimestele või loomadele nakkavate haiguste nähte;

o) selliste tapamajas tapetud loomade rasvkude, kellel ei ole ilmnenud selle materjali kaudu inimestele või loomadele nakkavate haiguste nähte ja kes on tapaeelsel ülevaatusel tunnistatud inimtoiduks kõlblikuks vastavalt ühenduse õigusaktidele;

▼B

p) toidujäätmed, välja arvatud artikli 8 punktis f osutatud toidujäätmed.

II PEATÜKK

Loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kõrvaldamine ja kasutamine

1. jagu

Kasutuspiirangud

Artikkel 11

Kasutuspiirangud

1. Keelatud on järgmised loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kasutusviisid:

a) teatavat liiki maismaaloomade, välja arvatud karusloomade söötmine töödeldud loomse valguga, mis on saadud sama liigi loomade kehadest või kehaosadest;

b) põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade söötmine toidujäätmetega või söödamaterjaliga, mis sisaldab toidujäätmeid või on saadud toidujäätmetest;

c) põllumajandusloomade söötmine (kas karjatamise või haljassööda etteniitmise teel) haljassöödaga, mis on kasvanud pinnal, mida on väetatud muude orgaaniliste väetiste või mullaparandusainetega kui sõnnik, välja arvatud juhul, kui karjatamine või haljassööda etteniitmine toimub pärast 21 päeva pikkuse ooteaja lõppu, millega tagatakse inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine, ning

d) tehistingimustes peetavate kalade söötmine töödeldud loomse valguga, mis on saadud sama liiki tehistingimustes peetavate kalade kehadest või kehaosadest.

2. Võib kehtestada järgmised meetmed:

a) kontrollimised, mis tuleb läbi viia lõikes 1 osutatud keeldude kohaldamise tagamiseks, sh tuvastusmeetodid ja katsed, mida kasutatakse teatavatelt liikidelt pärinevate materjalide olemasolu tuvastamiseks, ning piirmäärad lõike 1 punktides a ja d osutatud töödeldud loomsete valkude ebaolulise koguse kohta, mis on tingitud juhuslikust ja tehniliselt vältimatust saastest;

b) tingimused karusloomade söötmiseks töödeldud loomse valguga, mis on saadud sama liigi loomade kehadest või kehaosadest, ning

c) tingimused põllumajandusloomade söötmiseks haljassöödaga, mis on kasvanud maal, mida on väetatud orgaaniliste väetiste või mullaparandajatega, eriti lõike 1 punktis c osutatud ooteaja muutmine.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

2. jagu

Kõrvaldamine ja kasutamine

Artikkel 12

1. kategooria materjali kõrvaldamine ja kasutamine

1. kategooria materjal:

a) kõrvaldatakse jäätmetena põletamise teel

i) ilma eelneva töötluseta või

ii) pärast töötlemist (pädeva asutuse nõudmisel rõhu all steriliseerimisega) ja saadud materjali püsivat märgistamist;

b) juhul kui 1. kategooria materjal on jääde, seda taaskasutatakse koospõletamise teel või see kõrvaldatakse

i) ilma eelneva töötluseta või

ii) pärast töötlemist (pädeva asutuse nõudmisel rõhu all steriliseerimisega) ja saadud materjali püsivat märgistamist;

c) juhul kui 1. kategooria materjal ei ole artikli 8 punkti a alapunktides i ja ii osutatud materjal, töödeldakse seda rõhu all steriliseerimisega, saadusele tehakse püsiv märgistus ja ladestatakse tunnustatud prügilasse;

d) juhul kui artikli 8 punktis f osutatud materjal on 1. kategooria materjal, kõrvaldatakse see tunnustatud prügilasse ladestamise teel;

e) põletatakse kui kütus pärast eelnevat töötlemist või ilma eelneva töötlemiseta või

f) kasutatakse artiklites 33, 34 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete valmistamiseks ja lastakse turule vastavalt kõnealustele artiklitele.

Artikkel 13

2. kategooria materjali kõrvaldamine ja kasutamine

2. kategooria materjal:

a) kõrvaldatakse jäätmetena põletamise teel

i) ilma eelneva töötluseta või

ii) pärast töötlemist (pädeva asutuse nõudmisel rõhu all steriliseerimisega) ja saadud materjali püsivat märgistamist;

b) juhul kui 2. kategooria materjal on jääde, seda taaskasutatakse koospõletamise teel või see kõrvaldatakse

i) ilma eelneva töötluseta või

ii) pärast töötlemist (pädeva asutuse nõudmisel rõhu all steriliseerimisega) ja saadud materjali püsivat märgistamist;

c) ladestatakse tunnustatud prügilasse pärast töötlemist rõhu all steriliseerimisega ja saadud materjali püsivat märgistamist;

▼B

d) kasutatakse orgaaniliste väetiste või mullaparandajate tootmiseks, mis lastakse turule vastavalt artiklile 32, vajaduse korral pärast töötlemist rõhu all steriliseerimisega, ja saadud materjali püsivat märgistamist;

e) kompostitakse või töödeldakse biogaasiks

i) pärast rõhu all steriliseerimist ja saadud materjali püsivat märgistamist või

ii) kui tegemist on sõnniku, seedekulgla ja selle sisu, piima, piimasaaduste, ternespiima, munade või munadest saadud toodetega ning kui pädev asutus ei leia, et nendega kaasneb raske nakkushaiguse leviku risk, pärast eelnevat töötlemist või ilma eelneva töötlemiseta;

f) kasutatakse maa väetamiseks ilma eelneva töötlemiseta, kui tegemist on sõnniku, seedekulgla sisu, piima, piimasaaduste või ternespiimaga ning kui pädev asutus ei leia, et nendega kaasneb raske nakkushaiguse leviku risk;

g) kui tegemist on veeloomadest pärineva materjaliga, sileeritakse või kompostitakse see või töödeldakse biogaasiks;

h) põletatakse kui kütus pärast eelnevat töötlemist või ilma eelneva töötlemiseta või

i) kasutatakse artiklites 33, 34 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete valmistamiseks ja lastakse turule vastavalt kõnealustele artiklitele.

Artikkel 14

3. kategooria materjali kõrvaldamine ja kasutamine

3. kategooria materjal:

a) kõrvaldatakse jäätmetena põletamise teel eeltöötlemisega või ilma eeltöötlemiseta;

b) juhul kui 3. kategooria materjal on jääde, seda taaskasutatakse koospõletamise teel või see kõrvaldatakse eeltöötlemisega või ilma eeltöötlemiseta;

c) ladestatakse tunnustatud prügilasse pärast töötlemist;

d) töödeldakse, välja arvatud selline 3. kategooria materjal, mis on lagunenud või riknenud nii, et see põhjustab selle toote kaudu vastuvõetamatut inimeste ja loomade terviseriski, ning

i) kasutatakse põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade sööda tootmiseks, ning lastakse turule kooskõlas artikliga 31, välja arvatud artikli 10 punktides n, o ja p osutatud materjal;

ii) kasutatakse karusloomade sööda tootmiseks, mis lastakse turule vastavalt artiklile 36;

iii) kasutatakse lemmikloomatoidu tootmiseks, mis lastakse turule vastavalt artiklile 35, või

▼B

iv) kasutatakse orgaaniliste väetiste või mullaparandajate tootmiseks, mis lastakse turule vastavalt artiklile 32;

e) kasutatakse toore lemmikloomatoidu tootmiseks, mis lastakse turule vastavalt artiklile 35;

f) kompostitakse või töödeldakse biogaasiks;

g) kui tegemist on veeloomadest pärineva materjaliga, sileeritakse või kompostitakse see või töödeldakse biogaasiks;

h) kui tegemist on karpide või koorikloomade kodade või koorikutega, mis ei kuulu artikli 2 lõike 2 punktis f osutatud kodade ja koorikute hulka, ja munakoortega, kasutatakse neid pädeva asutuse määratud tingimustel, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviserisk;

i) põletatakse kui kütus pärast eelnevat töötlemist või ilma eelneva töötlemiseta;

j) kasutatakse artiklites 33, 34 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete valmistamiseks ja lastakse turule vastavalt kõnealustele artiklitele;

k) kui tegemist on artikli 10 punktis p osutatud toidujäätmetega, töödeldakse rõhu all steriliseerimisega või artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud töötlemismeetoditega või kompostitakse või töödeldakse biogaasiks, või

l) kasutatakse maa väetamiseks ilma eelneva töötlemiseta, kui tegemist on toorpiima, ternespiimaga või piimasaadustega, mille puhul pädev asutus ei leia, et nendega kaasneb nende toodete kaudu inimestele või loomadele nakkava haiguse risk.

Artikkel 15

Rakendusmeetmed

1. Võidakse kehtestada käesoleva jao rakendusmeetmed, mis käsitlevad

a) inimesele nakkava haiguse tunnustega, sh parasiitidega kaladelt pardal siseelundeid eemaldades saadud materjali pardal käitlemise ja kõrvaldamise eritingimusi;

b) muid loomsete kõrvalsaaduste töötlemismeetodeid, mis ei hõlma rõhu all steriliseerimist, eelkõige kõnealuste meetodite parameetreid, eelkõige aega, temperatuuri, rõhku ja osakeste suurust;

c) parameetreid loomsete kõrvalsaaduste (sh toidujäätmed) töötlemiseks biogaasiks või kompostiks;

d) loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete põletamise ja koospõletamise tingimusi;

▼B

e) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kütteainena põletamise tingimusi;

f) artikli 10 punktis c osutatud loomsete kõrvalsaaduste tootmise ja käitlemise tingimusi;

g) veeloomadest pärineva materjali sileerimist;

h) loomsete kõrvalsaaduste püsivat märgistust;

i) teatavate loomsete kõrvalsaaduste, orgaaniliste väetiste ja mullaparandajate kasutamist väetisena;

j) teatavate loomsete kõrvalsaaduste kasutamist põllumajandusloomade söödana ning

k) artikli 14 punktis d osutatud teatava materjali vastuvõetamatut inimeste ja loomade terviseriski.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Kuni eeskirjade vastuvõtmiseni vastavalt

a) lõike 1 esimese lõigu punktidele c, f ja g, võivad liikmesriigid võtta vastu või jätta kehtima siseriiklikud eeskirjad

   i) artikli 10 punktis c osutatud loomsete kõrvalsaaduste tootmise ja käitlemise kohta;

   ii) artikli 10 punktis p osutatud loomsete kõrvalsaaduste töötlemise kohta ning

   iii) veeloomadest pärineva materjali sileerimise kohta;

b) lõike 1 esimese lõigu punktile a, võib seal osutatud loomsed kõrvalsaadused kõrvaldada meres, ilma et see piiraks ühenduse keskkonnaõigusaktide kohaldamist.

3. jagu

E r a n d i d

Artikkel 16

Erandid

Erandina artiklitest 12, 13 ja 14 võib loomseid kõrvalsaadusi:

a) kui tegemist on artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud loomsete kõrvalsaadustega, käidelda ja kõrvaldada vastavalt kõnealuses punktis sätestatud eritingimustele;

b) kasutada teadustöös või muul eriotstarbel kooskõlas artikliga 17;

c) kui tegemist on artiklis 18 osutatud loomsete kõrvalsaadustega, kasutada erisöötmise eesmärgil kooskõlas kõnealuse artikliga;

d) kui tegemist on artiklis 19 osutatud loomsete kõrvalsaadustega, kõrvaldada jäätmetena kooskõlas kõnealuse artikliga;

▼B

e) kõrvaldada jäätmetena või kasutada kooskõlas alternatiivsete meetoditega, mis on heaks kiidetud vastavalt artiklile 20, tuginedes parameetritele, mille hulka võivad kuuluda rõhu all steriliseerimine või teised käesoleva määruse või selle rakendusmeetmete nõuded;

f) kui tegemist on 2. ja 3. kategooria materjaliga ja kui pädev asutus seda lubab, kasutada biodünaamiliste preparaatide valmistamiseks ja kasutamiseks vastavalt määruse (EÜ) nr 834/2007 artikli 12 lõike 1 punktile c;

g) kui tegemist on 3. kategooria materjaliga ja kui pädev asutus seda lubab, kasutada lemmikloomatoiduks;

h) kui tegemist on loomsete kõrvalsaadustega, välja arvatud 1. kategooria materjaliga, mis saadakse elusloomadelt kirurgilisel sekkumisel või loomade sünnil põllumajandusettevõttes, ja kui pädev asutus seda lubab, kõrvaldada jäätmetena kõnealuses põllumajandusettevõttes.

Artikkel 17

Teadustöö ja muu eriotstarve

1. Pädev asutus võib erandina artiklitest 12, 13 ja 14 anda loa loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kasutamiseks näitustel, kunstitegevuseks, diagnostikaks, haridus- või teadustöös tingimustel, millega tagatakse inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine.

Sellised tingimused hõlmavad järgmist:

a) keeld loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid edaspidi muul otstarbel kasutada ja

b) kohustus loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted ohutult kõrvaldada või toimetada need tagasi lähtekohta, kui see on asjakohane.

2. Kui tekib inimeste ja loomade terviserisk, mis nõuab kogu ühenduse territooriumil meetmete kehtestamist, eelkõige uute arenevate riskide puhul, võidakse lõikes 1 osutatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete impordi ja kasutamise kohta sätestada ühtlustatud tingimused. Sellised tingimused võivad sisaldada nõudeid ladustamise, pakendamise, tuvastamise, transpordi ja kõrvaldamise kohta.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

Artikkel 18

Eriotstarbeline söötmine

1. Pädev asutus võib erandina artiklitest 13 ja 14 tingimustel, millega tagatakse inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine, anda loa 2. kategooria materjali kogumiseks ja kasutamiseks, tingimusel et see on pärit loomadelt, keda ei ole hukatud või kes ei ole surnud inimestele või loomadele nakkava haiguse või haiguskahtluse tõttu, ning 3. kategooria materjali söötmiseks

a) loomaaialoomadele;

b) tsirkuseloomadele;

c) roomajatele ja röövlindudele, v.a loomaaia- või tsirkuseloomad;

d) karusloomadele;

e) metsloomadele;

f) tunnustatud kasvanduste koertele või jahikoertele;

g) varjupaikades olevatele koertele ja kassidele;

h) tõukudele ja ussidele, mida kasutatakse kalasöödana.

2. Erandina artiklist 12 ja kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 võib pädev asutus anda loa

a) kasutada artikli 8 punkti b alapunktis ii osutatud 1. kategooria materjali ja loomaaialoomadest saadud materjali loomaaialoomade söödana ja

b) kasutada artikli 8 punkti b alapunktis ii osutatud 1. kategooria materjali ohustatud või kaitsealuste raipetoiduliste lindude ja teiste liikide toiduks nende looduslikus elupaigas, et edendada bioloogilist mitmekesisust.

3. Võidakse kehtestada käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) tingimused, mille alusel võib anda lõikes 1 osutatud kogumise ja kasutamise loa 2. ja 3. kategooria materjali liikumise, ladustamise ja kasutamise kohta söödana, kaasa arvatud uute arenevate riskide korral, ning

b) tingimused, mille alusel, teatavatel juhtudel erandina artikli 21 lõikes 1 sätestatud kohustusest, võib anda loa käesoleva artikli lõikes 2 osutatud 1. kategooria materjali kasutamiseks söödana, sealhulgas

   i) teatavate liikmesriikide ohustatud või kaitsealuste raipetoiduliste lindude liigid ja muud liigid, keda võib sellise materjaliga sööta;

   ii) meetmed inimeste ja loomade terviseriskide ärahoidmiseks.

▼B

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 19

Kogumine, transport ja kõrvaldamine

1. Pädev asutus võib erandina artiklitest 12, 13, 14 ja 21 anda loa

a) surnud lemmikloomade ja hobuslaste matmiseks;

b) kõrvalistes piirkondades artikli 8 punkti a alapunktis v ja punkti b alapunktis ii osutatud 1. kategooria materjali ning 2. ja 3. kategooria materjali kõrvaldamiseks kohapeal ametliku järelevalve all põletamise või matmise teel või muul viisil, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviseriskide levik;

c) artikli 8 punkti b alapunktis ii osutatud 1. kategooria materjali ning 2. ja 3. kategooria materjali kõrvaldamiseks ametliku järelevalve all kohapeal põletamise või matmise teel või muul viisil, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviseriskide levik, piirkondades, millele praktiliselt puudub juurdepääs või kuhu tekib juurdepääs ainult eriolukorras geograafiliste või klimaatiliste olude tõttu või loodusõnnetuse korral, mille puhul tekiks risk materjali koguvate inimeste tervisele ja ohutusele, või kohtades, kuhu juurdepääs nõuaks ebaproportsionaalselt suuri pingutusi materjali kogumiseks;

d) 2. ja 3. kategooria materjali kõrvaldamiseks muul viisil kui kohapeal põletamise või matmise teel ametliku järelevalve all, kui see materjal ei kujuta endast inimeste ja loomade terviseriski ja kui selle materjali kogus ei ületa nädalas määra, mis sätestatakse sõltuvalt toimingute laadist ja loomaliikidest, kelle kõrvalsaadusi käideldakse;

e) sellise materjali kõrvaldamiseks, mis ei kuulu artikli 8 punkti a alapunktis i osutatud 1. kategooria materjali hulka teatamiskohustusliku haiguspuhangu korral, kohapeal põletamise või matmise teel sellistel tingimustel, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviseriskide levik, kui vedu lähimasse loomsete kõrvalsaaduste töötlemise või kõrvaldamise tunnustatud ettevõttesse suurendaks terviseriske või kui ulatusliku episootilise taudipuhangu korral oleks selliste ettevõtete kõrvaldamisvõimsus ületatud, ning

f) mesilaste ja mesindustoodete kohapeal põletamise või matmise teel sellistel tingimustel, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviseriskide levik.

2. Konkreetse liigi loomapopulatsioon lõike 1 punktis b osutatud kõrvalisel alal ei tohi ületada maksimaalset protsenti selle liigi loomapopulatsioonist asjaomases liikmesriigis.

▼B

3. Liikmesriigid teevad komisjonile kättesaadavaks järgmise teabe:

a) piirkonnad, mida nad liigitavad lõike 1 punkti b kohaldamisel kõrvalisteks piirkondadeks, sellise liigitamise põhjuse ja ajakohastatud teabe liigituse muutmise kohta, ning

b) andmed lõike 1 punktides c ja d sätestatud lubade kasutamise kohta 1. ja 2. kategooria materjali puhul.

4. Kehtestatakse käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) tingimused, mis on ette nähtud inimeste ja loomade terviseriskide ohjamise tagamiseks kohapeal matmise ja põletamise puhul;

b) lõikes 2 osutatud loomapopulatsiooni maksimaalne suurus protsentides;

c) loomsete kõrvalsaaduste kogus vastavalt lõike 1 punktis d osutatud toimingute laadile ja loomaliikidele, kellest kõrvalsaadused pärinevad, ning

d) lõike 1 punktis e osutatud haiguste loetelu.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. jagu

Alternatiivsed meetodid

Artikkel 20

Alternatiivsete meetodite heakskiitmine

1. Loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutamise ja kõrvaldamise alternatiivsete meetodite heakskiitmise menetluse võib algatada kas komisjon või taotluse esitamisega liikmesriik või huvitatud isik, kes võib esindada mitut huvitatud isikut.

2. Huvitatud isikud saadavad oma taotlused selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus nad soovivad alternatiivset meetodit kasutada.

Pädev asutus hindab kahe kuu jooksul pärast täieliku taotluse saamist, kas taotlus vastab lõikes 10 osutatud taotluse standardvormile.

3. Pädev asutus edastab liikmesriikide ja huvitatud isikute taotlused koos oma hindamisaruandega Euroopa Toiduohutusametile (EFSA) ja teavitab sellest komisjoni.

4. Kui komisjon algatab heakskiitmise menetluse, saadab ta hindamisaruande EFSA-le.

▼B

5. EFSA hindab kuue kuu jooksul pärast täieliku taotluse saamist, kas esitatud meetod tagab inimeste ja loomade terviseriskide

a) ohjamise viisil, mis hoiab ära selle leviku enne kõrvaldamist vastavalt käesolevale määrusele või selle rakendusmeetmetele, või

b) vähenemise vastava kategooria loomsete kõrvalsaaduste osas vähemalt samavõrra, kui artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktis b sätestatud meetodiga.

EFSA esitab saadud taotluse kohta arvamuse.

6. Põhjendatud juhtudel, kui EFSA küsib taotlejalt lisateavet, võib lõikes 5 osutatud tähtaega pikendada.

EFSA määrab pärast komisjoni või taotlejaga konsulteerimist kindlaks tähtaja, mille jooksul tuleb talle teavet esitada, ja teavitab komisjoni ning vajaduse korral taotlejat vajaliku lisaaja pikkusest.

7. Kui taotleja soovib oma algatusel esitada lisateavet, saadab ta selle otse EFSA-le.

Sellisel juhul lõikes 5 osutatud tähtaega ei pikendata.

8. EFSA edastab oma arvamuse komisjonile, taotlejale ja asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele.

9. Kolme kuu jooksul pärast EFSA arvamuse saamist ja saadud arvamust arvesse võttes teatab komisjon taotlejale kavandatavast meetmest, mis võetakse vastu vastavalt lõikele 11.

10. Alternatiivsete meetodite taotluse standardvorm võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

11. Pärast EFSA arvamuse kättesaamist võetakse vastu

a) meede, millega lubatakse kasutada loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kõrvaldamiseks alternatiivseid meetodeid, või

b) meede, millega lükatakse alternatiivne meetod tagasi.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

▼B

II JAOTIS

ETTEVÕTJATE KOHUSTUSED

I PEATÜKK

Üldkohustused

1. jagu

Kogumine, transport ja jälgitavus

Artikkel 21

Kogumine ja kategooria tuvastamine ning transport

1. Ettevõtjad koguvad, tuvastavad ja transpordivad loomseid kõrvalsaadusi ilma põhjendamatu viivituseta tingimustel, millega hoitakse ära inimeste ja loomade terviseriskid.

2. Ettevõtjad tagavad, et loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete transpordil on saadetisega kaasas saateleht või, juhul kui käesolev määrus või lõike 6 kohaselt vastu võetud meede seda nõuab, terviseohutuse tõend.

Erandina esimesest lõigust võib pädev asutus anda loa sõnniku transpordiks ilma saatelehe või terviseohutuse tõendita ühe ja sama põllumajandusettevõtte piires paikneva kahe koha vahel või samas liikmesriigis asuvate põllumajandusettevõtete ja sõnniku kasutajate vahel.

3. Loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete transpordil kaasas olev saateleht või terviseohutuse tõend sisaldab vähemalt teavet selliste toodete päritolu, sihtkoha ja arvu kohta, loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kirjeldust ja märgistust, kui märgistus on kohustuslik vastavalt käesolevale määrusele.

Kui aga loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid transporditakse liikmesriigi territooriumi piires, võib asjaomase liikmesriigi pädev asutus anda loa esimeses lõigus osutatud teabe edastamiseks alternatiivse süsteemi kohaselt.

4. Ettevõtjad koguvad, transpordivad ja kõrvaldavad 3. kategooria toidujäätmeid vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 13 ette nähtud siseriiklikele meetmetele.

5. Vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele võetakse vastu

a) loomsete kõrvalsaaduste transpordil ette nähtud saatelehtede näidised ning

b) terviseohutuse tõendite näidised ja tingimused loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete saadetiste varustamiseks transpordil terviseohutuse tõenditega.

▼B

6. Võidakse kehtestada käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) juhud, mil on nõutav terviseohutuse tõend seoses teatavatest loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodetest tuleneva inimeste ja loomade terviseriski tasemega;

b) juhud, mil erandina lõike 2 esimesest lõigust ja seoses teatavatest loomsetest kõrvalsaadustest või nendest saadud toodetest tuleneva inimeste ja loomade terviseriski madala tasemega võib loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid transportida ilma kõnealuses lõikes osutatud saatelehe või tõendita;

c) tuvastamise, kaasa arvatud märgistamise nõuded ja nõuded eri kategooriate loomsete kõrvalsaaduste eraldamise kohta transpordi ajal ning

d) tingimused loomsete kõrvalsaaduste kogumisel ja transpordil tekkivate inimeste ja loomade terviseriskide ärahoidmiseks, kaasa arvatud selliste toodete ohutu transpordi tingimused seoses mahutite, veokite ja pakkematerjaliga.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 22

Jälgitavus

1. Ettevõtjad, kes tegelevad loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete saatmise, transpordi või vastuvõtmisega, registreerivad saadetisi ja nende saatelehti või terviseohutuse tõendeid.

Esimest lõiku ei kohaldata siiski juhul, kui luba vedada loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid ilma saatelehtede või terviseohutuse tõenditeta on antud kooskõlas artikli 21 lõike 2 teise lõiguga või kooskõlas rakendusmeetmetega, mis on vastu võetud vastavalt artikli 21 lõike 6 punktile b.

2. Lõikes 1 osutatud ettevõtjatel on kasutusel süsteemid ja menetlused, et teha kindlaks

a) teised ettevõtjad, kellele nende loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid on tarnitud, ning

b) ettevõtjad, kellelt nemad on tarninud.

See teave tehakse pädevatele asutustele taotluse korral kättesaadavaks.

3. Käesoleva artikli rakendusmeetmed võib vastu võtta vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele, eelkõige seoses

a) teabega, mis tuleb pädevatele asutustele kättesaadavaks teha;

▼B

b) ajavahemikuga, mille jooksul kõnealust teavet tuleb säilitada.

2. jagu

Registreerimine ja tunnustamine

Artikkel 23

Ettevõtjate ja ettevõtete registreerimine

1. Registreerimise eesmärgil ettevõtjad

a) teavitavad enne tegevuse alustamist pädevat asutust kõikidest nende kontrollitavatest ettevõtetest, mis tegelevad mis tahes etapis loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete tootmise, transpordi, käitlemise, töötlemise, ladustamise, turulelaskmise, jaotamise, kasutamise või kõrvaldamisega;

b) annavad pädevale asutusele teavet järgmise kohta:

i) nende kontrolli all olevate loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kategooria;

ii) nende toimingute laad, kus kasutatakse lähteainena loomseid kõrvalsaaduseid või nendest saadud tooteid.

2. Ettevõtjad annavad pädevale asutusele ajakohast teavet kõigi lõike 1 punktis a osutatud nende kontrollitavate ettevõtete kohta, sealhulgas iga olulise muutuse kohta olemasoleva ettevõtte tegevuses, näiteks selle sulgemine.

3. Lõikes 1 osutatud registreerimise üksikasjalikud eeskirjad võidakse vastu võtta vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

4. Erandina lõikest 1 ei ole teavitamine registreerimise eesmärgil vajalik tegevuste puhul, millega seoses on loomseid kõrvalsaaduseid tootvad ettevõtted juba tunnustatud või registreeritud vastavalt määrusele (EÜ) nr 852/2004 või määrusele (EÜ) nr 853/2004; samuti tegevuste puhul, millega seoses on ettevõtted juba tunnustatud vastavalt käesoleva määruse artiklile 24.

Sama erand kehtib tegevustele, mis on seotud loomsete kõrvalsaaduste tootmisega ainult kohapeal ning mida teostatakse põllumajandusettevõtetes või muudes ruumides, kus loomi peetakse, kasvatatakse või nende eest hoolitsetakse.

Artikkel 24

Ettevõtete tunnustamine

1. Ettevõtjad tagavad, et nende kontrollitavad ettevõtted on pädeva asutuse poolt tunnustatud, kui need ettevõtted tegelevad ühe või mitme järgmise tegevusega:

a) loomsete kõrvalsaaduste töötlemine rõhu all steriliseerimisega, artikli 15 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud töötlemismeetoditega või artiklis 20 heaks kiidetud alternatiivsete meetoditega;

▼B

b) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kõrvaldamine jäätmetena põletamise teel, välja arvatud ettevõtted, millele on antud tegevusluba kooskõlas direktiiviga 2000/76/EÜ;

c) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete jäätmetena kõrvaldamine või taaskasutus koospõletusseadmetes, välja arvatud ettevõtted, millele on antud tegevusluba kooskõlas direktiiviga 2000/76/EÜ;

d) loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete kasutamine kütusena;

e) lemmikloomatoidu tootmine;

f) orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmine;

g) loomsete kõrvalsaaduste ja/või nendest saadud toodete töötlemine biogaasiks või kompostiks;

h) loomsete kõrvalsaaduste käitlemine nende kogumise järel selliste toimingutega nagu sorteerimine, lõikamine, jahutamine, külmutamine, soolamine, toornahkade ja nahkade või määratletud riskiteguriga materjali eemaldamine;

i) loomsete kõrvalsaaduste ladustamine;

j) loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ladustamine, mida kavatsetakse

   i) ladestada prügilasse või kõrvaldada põletamise teel, või kõrvaldada või taaskasutada koospõletamise teel;

   ii) põletada kütusena;

   iii) kasutada söödana, välja arvatud ettevõtetes, mis on tunnustatud või registreeritud vastavalt määrusele (EÜ) nr 183/2005;

   iv) kasutada orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainetena, välja arvatud ladustamine vahetult kasutamise kohas.

2. Lõikes 1 osutatud tunnustuses täpsustatakse, kas ettevõte on tunnustatud toimingute tegemiseks loomsete kõrvalsaaduste ja/või nendest saadud toodetega, mis

a) kuuluvad artiklis 8, 9 või 10 osutatud teatavasse kategooriasse või

b) kuuluvad rohkem kui ühte artiklis 8, 9 või 10 osutatud kategooriasse, märkides ära, kas selliseid toiminguid teostatakse

   i) pidevalt range eraldamise tingimustes, millega välditakse inimeste ja loomade terviseriske, või

   ii) ajutiselt tingimustes, millega hoitakse ära saastumine, et leevendada selliste toodetega tegelemiseks vajaliku võimsuse puudumist, mis tuleneb:

      — laiaulatuslikust episootilise haiguse puhangust või

      — muudest erakorralistest ja ettenägematutest asjaoludest.

▼B

Artikkel 25

Üldised hügieeninõuded

1. Ettevõtjad tagavad oma kontrollitavate ettevõtete osas, mis tegelevad artikli 24 lõike 1 punktides a ja h osutatud tegevustega, järgmise:

a) need on ehitatud nii, et neid on võimalik tõhusalt puhastada ja desinfitseerida, ning kui see on asjakohane, on põrandad ehitatud nii, et see lihtsustab vedelike äravoolu;

b) neis on juurdepääs asjakohastele isikliku hügieeni ruumidele, nagu tualettruumid, riietusruumid ja kraanikausid personali jaoks;

c) neis on asjakohaselt korraldatud kaitse kahjurite, nagu näiteks putukate, näriliste ja lindude eest;

d) neis hoitakse seadmeid ja varustust heas seisukorras ja mõõteriistu kalibreeritakse korrapäraste ajavahemike järel ning

e) neis on asjakohaselt korraldatud mahutite ja veokite puhastamine ja desinfitseerimine, et hoida ära saastumisriski.

2. Kõik lõikes 1 osutatud ettevõtete töötajad kannavad sobivat puhast ja kui see on vajalik, siis kaitsvat riietust.

Kui see on konkreetse ettevõtte puhul asjakohane, siis

a) „mustal poolel” töötavad isikud ei tohi minna „puhtale poolele”, vahetamata töörõivaid ja jalanõusid või neid desinfitseerimata;

b) seadmeid ja tööriistu ei tohi viia „mustalt poolelt”„puhtale poolele” neid eelnevalt puhastamata ja desinfitseerimata ning

c) ettevõtja peab kehtestama töötajate liikumise korra, et kontrollida töötajate liikumist ühest piirkonnast teise, ning nägema ette jalanõude ja rataste desinfitseerimisvannide nõuetekohase kasutamise.

3. Ettevõtetes, mis tegelevad artikli 24 lõike 1 punktis a osutatud tegevustega,

a) käideldakse loomseid kõrvalsaaduseid nii, et hoida ära saastumisriski;

b) töödeldakse loomseid kõrvalsaaduseid võimalikult kiiresti. Pärast töötlemist käideldakse ja ladustatakse loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid nii, et hoida ära saastumisriski;

c) kui see on asjakohane, siis töödeldakse loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kõiki osi töötlusprotsessi igas etapis kindlal temperatuuril kindla ajavahemiku jooksul ja hoitakse ära taassaastumisrisk;

▼B

d) ettevõtjad kontrollivad regulaarselt kohaldatavaid parameetreid (eelkõige temperatuuri, rõhku, aega, osakeste suurust), kui see on asjakohane, siis automaatseadmetega;

e) kehtestatakse ja dokumenteeritakse ettevõtte kõikide osade jaoks puhastamise kord.

Artikkel 26

Loomsete kõrvalsaaduste käitlemine toiduainetööstuses

1. Loomsete kõrvalsaaduste käitlemine, töötlemine või ladustamine ettevõtetes, mis on tunnustatud või registreeritud vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 artiklile 4 või määruse (EÜ) nr 852/2004 artiklile 6, toimub tingimustes, mis hoiavad ära ristsaastumise, ning kui see on asjakohane, siis ettevõtte selleks määratud osas.

2. Želatiini või kollageeni tootmise toorainet, mis ei ole ette nähtud inimtoiduks, võib ladustada, käidelda või töödelda ettevõtetes, mis on selleks spetsiaalselt tunnustatud vastavalt määruse (EÜ) nr 853/2004 III lisa XIV jao I peatüki punktile 5 ja XV jao I peatüki punktile 5, tingimusel et haigusriski levik on ära hoitud sellise tooraine eraldamisega toorainest, millest toodetakse loomseid saadusi.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisega ei piirata ühenduse veterinaarõigusaktidega sätestatud täpsemate nõuete kohaldamist.

Artikkel 27

Rakendusmeetmed

Kehtestatakse käesoleva jao ja käesoleva peatüki 1. jao rakendusmeetmed, mis käsitlevad järgmist:

a) ettevõtetes kohaldatavad nõuded infrastruktuurile ja seadmetele;

b) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete igasugusele käitlemisele kohaldatavad hügieeninõuded, sealhulgas meetmed, millega muudetakse hügieeninõudeid artikli 25 lõikes 1 osutatud ettevõtetele;

c) loomsete kõrvalsaaduste ja neist saadud toodete käitlemise, töötlemise ja ladustamise tingimused ja tehnilised nõuded, samuti heitvee töötlemise tingimused;

d) tõendid, mida ettevõtja peab esitama loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete käitlemise ja töötlemise valideerimiseks, et tõestada oma võimet hoida ära inimeste ja loomade terviseriske;

e) artiklites 8, 9 või 10 osutatud enam kui ühe kategooria loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete samas ettevõttes käitlemise tingimused,

i) kui neid toiminguid tehakse eraldi;

▼B

ii) kui neid toiminguid tehakse teatud tingimustes ajutiselt;

f) artiklis 26 osutatud ristsaastumise ärahoidmise tingimused, kui loomseid kõrvalsaadusi ladustatakse, käideldakse või töödeldakse ettevõtte selleks määratud osas;

g) biogaasi- ja kompostimisseadmete tööparameetrid;

h) väikese ja suure võimsusega seadmetes põletamisele ja kaaspõletamisele kohaldatavad nõuded, nagu on osutatud artikli 24 lõike 1 punktides b ja c, ning

i) loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kütteainena põletamisele kohaldatavad nõuded, nagu on viidatud artikli 24 lõike 1 punktis d.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

3. jagu

Enesekontroll ning ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteem

Artikkel 28

Enesekontroll

Ettevõtjad seavad oma ettevõtetes sisse, rakendavad ja hoiavad toimivana enesekontrollikorda, et jälgida käesoleva määruse täitmist. Nad tagavad, et ettevõttest ei viida välja loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, mille puhul kahtlustatakse või on tehtud kindlaks, et need ei vasta käesoleva määruse nõuetele, välja arvatud juhul, kui need saadused on ette nähtud kõrvaldamiseks.

Artikkel 29

Ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteem

1. Ettevõtjad, kes tegelevad ühega järgmistest tegevustest, seavad sisse, rakendavad ja hoiavad toimivana ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi (HACCP) põhimõtetele tugineva alalise kirjaliku korra järgmiseks:

a) loomsete kõrvalsaaduste töötlemine;

b) loomsete kõrvalsaaduste töötlemine biogaasiks ja kompostiks;

c) rohkem kui ühe kategooria loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete käitlemine ja ladustamine samas ettevõttes;

d) lemmikloomatoidu tootmine.

2. Lõikes 1 nimetatud ettevõtjad eelkõige

a) teevad kindlaks ohud, mida tuleb vältida, mis tuleb kõrvaldada või vähendada vastuvõetavale tasemele;

▼B

b) teevad kindlaks kriitilised kontrollpunktid etapis või etappides, kus kontroll on ohu vältimiseks, kõrvaldamiseks või vastuvõetava tasemeni vähendamiseks hädavajalik;

c) kehtestavad kriitilistes kontrollpunktides kriitilised piirid, mis tähistavad kindlaks tehtud ohtude vältimise, kõrvaldamise ja vähendamise puhul vastuvõetava ja keelatu piiri;

d) kehtestavad ja rakendavad kriitilistes kontrollpunktides tõhusa järelevalvekorra;

e) näevad ette korrigeerivad meetmed juhuks, kui seire näitab, et kriitiline kontrollpunkt ei ole enam kontrolli all;

f) kehtestavad menetluse, mis võimaldaks kontrollida punktides a–e osutatud meetmete tulemuslikkust. Kontrollimenetlust teostatakse regulaarselt;

g) koostavad ettevõtte laadi ja suurusega vastavuses olevaid dokumente ja arhiive, mis näitaksid punktides a–f osutatud meetmete kohaldamise tulemuslikkust.

3. Kui mõnda toodet, protsessi või tootmis-, töötlemis-, ladustamis- või jaotamisetappi muudetakse, vaatavad ettevõtjad oma menetlused läbi ning vajaduse korral muudavad neid.

4. Käesoleva artikli rakendamist hõlbustavad meetmed võidakse vastu võtta vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

Artikkel 30

Siseriiklikud hea tava juhendid

1. Vajaduse korral julgustavad pädevad asutused siseriiklike hea tava juhendite väljatöötamist, levitamist ja vabatahtlikku kasutamist, eriti artiklis 29 osutatud HACCP põhimõtete kohaldamiseks. Ettevõtjad võivad kasutada selliseid juhendeid vabatahtlikult.

2. Pädevad asutused hindavad siseriiklikke juhendeid, tagamaks, et

a) nende väljatöötamisel on konsulteeritud huvigruppide esindajatega, kelle huve need võivad oluliselt mõjutada, ning ettevõtjate sektorid on neid levitanud ning

b) nende sisu on asjaomaste sektorite jaoks teostatav.

II PEATÜKK

Turulelaskmine

1. jagu

Loomsed kõrvalsaadused ja nendest saadud tooted kasutamiseks põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade söödana

Artikkel 31

Turulelaskmine

1. Põllumajandusloomade, välja arvatud karusloomade söödana kasutamiseks ette nähtud loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid võib lasta turule üksnes siis, kui

▼B

a) need kujutavad endast muud 3. kategooria materjali või on saadud muust 3. kategooria materjalist kui artikli 10 punktides n, o ja p osutatud materjal;

b) need on vastavalt vajadusele kogutud või töödeldud kooskõlas rõhu all steriliseerimise nõuete või muude nõuetega, et ära hoida inimeste ja loomade terviseriske vastavalt meetmetele, mis on vastu võetud kooskõlas artikliga 15, ja meetmetega, mis on sätestatud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2, ning

c) need pärinevad asjaomase loomse kõrvalsaaduse või sellest saadud toote jaoks tunnustatud või registreeritud ettevõttest.

2. Võidakse kehtestada käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad inimeste ja loomade tervisenõudeid lõikes 1 osutatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete kogumiseks ja töötlemiseks.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. jagu

Orgaanilised väetised ja mullaparandajad

Artikkel 32

Turulelaskmine ja kasutamine

1. Orgaanilisi väetisi ja mullaparandajaid võib turule lasta ja kasutada, kui

a) need on saadud 2. või 3. kategooria materjalist;

b) need on toodetud kooskõlas rõhu all steriliseerimise tingimuste või muude tingimustega, et ära hoida inimeste ja loomade terviseriske vastavalt meetmetele, mis on vastu võetud kooskõlas artikliga 15, ja meetmetega, mis on sätestatud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3;

c) need on pärit (olenevalt olukorrast) tunnustatud või registreeritud ettevõttest ning

d) tegemist on 2. kategooria materjalist saadud liha-kondijahu ning töödeldud loomsete valkudega, mida kavatsetakse kasutada orgaaniliste väetiste ja mullaparandajatena või nende koostises, neisse on segatud lisandeid, et välistada segu kasutamine söödana, ning need on märgistatud, kui lõike 3 kohaselt vastu võetud meetmed seda nõuavad.

Lisaks võib orgaaniliste väetiste või mullaparandajatena turule lasta seedimisjääke töötlemiseks biogaasiks või kompostiks.

Liikmesriigid võivad vastu võtta või jätta kehtima siseriiklikud eeskirjad, millega kehtestatakse lisatingimused või rangemad nõuded orgaaniliste väetiste ja mullaparandajate kasutamiseks, kui see on õigustatud inimeste ja loomade tervise kaitse seisukohalt.

▼B

2. Erandina lõike 1 punktist d ei nõuta lisandite segamist materjalidesse, mille kasutamine söödana on välistatud nende koostise või pakendamise tõttu.

3. Võidakse kehtestada käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad

a) inimeste ja loomade tervisenõudeid orgaaniliste väetiste ja mullaparandajate tootmisel ja kasutamisel;

b) koostisosi või aineid orgaaniliste väetiste ja mullaparandajate märgistamisel;

c) orgaanilistele väetistele ja mullaparandajatele lisatavaid koostisosi;

d) täiendavaid tingimusi, näiteks märgistusviiside ja minimaalsete ainesisalduste kohta, et välistada orgaaniliste väetiste või mullaparandajate kasutamist söödana, ning

e) juhtumeid, kus materjalide koostise või pakendamise tõttu ainete lisamise nõuded ei kehti.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

3. jagu

Loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted, mida reguleerivad muud ühenduse õigusaktid

Artikkel 33

Turulelaskmine

Ettevõtjad võivad lasta turule järgmisi loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid:

a) direktiivi 76/768/EMÜ artikli 1 lõikes 1 määratletud kosmeetikatooted;

b) direktiivi 90/385/EMÜ artikli 1 lõike 2 punktis c määratletud aktiivsed siiratavad meditsiiniseadmed;

c) direktiivi 93/42/EMÜ artikli 1 lõike 2 punktis a määratletud meditsiiniseadmed;

d) direktiivi 98/79/EMÜ artikli 1 lõike 2 punktis b määratletud meditsiinilised *in vitro* diagnostikavahendid;

e) direktiivi 2001/82/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud veterinaarravimid;

f) direktiivi 2001/83/EÜ artikli 1 lõikes 2 määratletud ravimid.

▼B

Artikkel 34

Tootmine

1. Artiklis 33 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid tootvatele ettevõtetele ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete import, kogumine ja vedu ning kõnealuste loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmine toimub kooskõlas ühenduse õigusaktidega, millele viidatakse kõnealuses artiklis.

Nendes ettevõtetes kasutamata jäänud materjal kõrvaldatakse kooskõlas kõnealuste õigusaktidega.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse siis, kui ühenduse õigusaktidega, millele viidatakse artiklis 33, ei ole ette nähtud tingimusi, et kooskõlas käesoleva määruse eesmärgiga ohjata inimeste ja loomade võimalikke terviseriske.

4. jagu

Muud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted

Artikkel 35

Lemmikloomatoidu turulelaskmine

Ettevõtjad võivad lemmikloomatoitu turule lasta, kui

a) need tooted on saadud

   i) 3. kategooria materjalidest, välja arvatud artikli 10 punktides n, o ja p osutatud materjalid;

   ii) artikli 8 punktis c osutatud 1. kategooria materjalist, vastavalt artikli 40 esimese lõigu punkti a kohaselt kehtestatud tingimustele, kui tegemist on imporditud lemmikloomatoidu või imporditud materjalidest toodetud lemmikloomatoiduga, või

   iii) artikli 10 punktis a ja punkti b alapunktides i ja ii osutatud materjalist, kui tegemist on toore lemmikloomatoiduga, ning

b) nad tagavad inimeste ja loomade terviseriskide ohjamise ohutu töötlemisega vastavalt artiklile 38, kui turvaliste hangetega vastavalt artiklile 37 ei saa tagada küllaldast ohjamist.

Artikkel 36

Muude loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete turulelaskmine

Ettevõtjad võivad lasta turule loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid, millele ei ole osutatud artiklites 31, 32, 33 ja 35, kui

a) need tooted

   i) ei ole ette nähtud kasutamiseks põllumajandusloomade söötmiseks või mahalaotamiseks kohas, kus selliseid loomi karjatatakse, või

   ii) on ette nähtud karusloomade söödaks ning

▼B

b) inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine on tagatud:

i) turvaliste hangetega vastavalt artiklile 37;

ii) ohutu töötlemisega vastavalt artiklile 38, kui turvalised hanked ei taga küllaldast ohjamist, või

iii) kontrollides, et tooteid kasutatakse ainult ohutul otstarbel kooskõlas artikliga 39, kui ohutu töötlemine ei taga küllaldast ohjamist.

Artikkel 37

Turvalised hanked

1. Hange on turvaline, kui kasutatakse materjali,

a) mis ei põhjusta vastuvõetamatuid inimeste või loomade terviseriske;

b) mis on kogutud ja kogumiskohast töötlevasse ettevõttesse transporditud viisil, mis välistab inimeste või loomade terviseriskid, või

c) mis on ühendusse imporditud ja esimesest sisenemiskohast töötlevasse ettevõttesse transporditud viisil, mis välistab inimeste või loomade terviseriskid.

2. Hangete turvalisuse eesmärgil esitavad ettevõtjad lõike 1 nõuete kohased dokumendid, millele lisatakse vajaduse korral tõend lähtematerjalist inimeste ja loomade terviseriskide välistamiseks võetud bioohutusmeetmete kohta.

Dokumente säilitatakse esitamiseks nõudmisel pädevale asutusele.

Lõike 1 punktis c osutatud juhtudel on saadetisega kaasas terviseohutuse tõend vastavalt näidisele, mis on heaks kiidetud vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

Artikkel 38

Ohutu töötlemine

Ohutu töötlemine kujutab endast sellist kasutatava materjali töötlemist, millega viiakse kasutatud materjalist või töötlemisel tekkivatest ainetest inimeste ja loomade terviseriskid vastuvõetavale tasemele.

Tuleb tagada, et loomsetest kõrvalsaadustest saadud toode ei põhjustaks vastuvõetamatuid inimeste ja loomade terviseriske, eelkõige lõpptoote kontrollimise teel.

▼B

Artikkel 39

Ohutu kasutusotstarve

Ohutu kasutusotstarbe mõiste hõlmab ka loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete kasutamist

a) tingimustel, mis ei põhjusta vastuvõetamatuid inimeste või loomade terviseriske, või

b) eriotstarbel, kui need tooted võivad tekitada inimeste ja loomade terviseriske, eeldusel et see on õigustatud ühenduse õigusaktides sätestatud eesmärkidel, eelkõige inimeste ja loomade tervise kaitseks.

Artikkel 40

Rakendusmeetmed

Võidakse kehtestada käesoleva jao rakendusmeetmed, mis käsitlevad

a) artikli 8 punktis c osutatud 1. kategooria materjalist toodetud imporditud lemmikloomatoidu või imporditud materjalidest toodetud lemmikloomatoidu turulelaskmise tingimusi;

b) tingimusi kasutatava materjali ohutuks kogumiseks ja vedamiseks viisil, mis välistab inimeste või loomade terviseriskid;

c) artikli 37 lõike 2 esimeses lõigus osutatud dokumente;

d) töötlemisprotsessi parameetreid vastavalt artikli 38 esimesele lõigule, eelkõige kasutatud materjali keemilise või füüsikalise töötlemise osas;

e) lõppsaaduse kontrollimisnõudeid ning

f) inimeste või loomade terviseriske tekitavate loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete ohutu kasutamise tingimusi.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

III PEATÜKK

Import, transiit ja eksport

Artikkel 41

Import ja transiit

1. Loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete import ühendusse ja transiit läbi ühenduse toimub kooskõlas

a) käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmete asjaomaste nõuetega vastava loomse kõrvalsaaduse või sellest saadud toote kohta, mis on vähemalt niisama ranged kui need, mida kohaldatakse nende loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete tootmisel ja turustamisel ühenduses;

▼B

b) tingimustega, mis on tunnistatud vähemalt samaväärseks nende nõuetega, mida kohaldatakse loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tootmisel ja turustamisel vastavalt ühenduse õigusaktidele, või

c) artiklites 33, 35 ja 36 osutatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete korral nimetatud artiklites sätestatud nõuetega.

Esimese lõigu punktis b osutatud meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

2. Erandina lõikest 1 toimub import ja transiit

a) määratletud riskiteguriga materjali puhul üksnes kooskõlas määrusega (EÜ) nr 999/2001;

b) otsuses 2000/532/EÜ loetletud ohtlike jäätmetega segatud või saastunud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete puhul vastavalt määruse (EÜ) nr 1013/2006 nõuetele;

c) 1. ja 2. kategooria materjalide ja nendest saadud toodete puhul, mis ei ole ette nähtud artiklites 33, 35 ja 36 osutatud loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete tootmiseks, ainult sel juhul, kui nende impordieeskirjad on heaks kiidetud vastavalt artikli 42 lõike 2 punktile a;

d) artikli 17 lõikes 1 osutatud eesmärgil valmistatavate loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete puhul vastavalt liikmesriigi meetmetele, millega tagatakse inimeste ja loomade terviseriskide ohjamine seni, kuni võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 osutatud ühtlustatud tingimused.

3. Sätestatakse 3. kategooria materjalide ja nendest saadud toodete asjakohased nõuded, millele on osutatud lõike 1 esimese lõigu punktis a.

Kõnealustes nõuetes võib täpsustada, et

a) saadetised peavad tulema kolmandast riigist või kolmanda riigi piirkonnast, mis on kantud loetelusse vastavalt lõikele 4;

b) saadetised peavad tulema kolmanda riigi pädeva asutuse tunnustatud või registreeritud ettevõtetest, mille pädev asutus on sellel eesmärgil kandnud loetelusse, ning

c) ühendusse sisenemisel piiripunktis, kus tehakse veterinaarkontroll, peab saadetisega olema kaasas dokumentatsioon, nagu saateleht või terviseohutuse tõend, ning kui see on asjakohane, siis deklaratsioon, mis vastab artikli 42 lõike 2 esimese lõigu punktis d sätestatud näidisele.

▼B

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Kuni teise lõigu punktides a ja c osutatud nõudeid ei ole vastu võetud, sätestavad liikmesriigid need nõuded oma õigusaktides.

4. Loetelud kolmandatest riikidest või kolmandate riikide piirkondadest, kust on lubatud ühendusse importida või ühendusest läbi vedada loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, koostatakse vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele, kusjuures eelkõige võetakse arvesse

a) kolmanda riigi õigusakte;

b) pädeva asutuse ja selle järelevalveteenistuste töökorraldust kolmandas riigis, nende teenistuste volitusi, nende suhtes kohaldatavat järelevalvet ning nende volitusi tõhusaks järelevalveks õigusaktide kohaldamise üle;

c) ühendusse importimiseks ette nähtud loomse päritoluga toodete tootmise, valmistamise, käitlemise, ladustamise ja lähetamise suhtes kohaldatavaid tegelikke tervisenõudeid;

d) kinnitusi, mille kolmas riik saab anda asjakohastele tervisenõuetele vastavuse kohta;

e) kolmandast riigist pärit toote turustamise kogemust ja läbiviidud impordikontrollide tulemusi;

f) ühenduse kontrollide tulemusi kolmandas riigis;

g) kolmanda riigi eluskarja, muude koduloomade ja ulukite tervise seisundit, võttes eriti arvesse eksootilisi loomahaigusi ja riigi üldise terviseseisundi kõiki aspekte, mis võiksid tekitada ühenduses inimeste ja loomade terviseriski;

h) korrapärasust ja kiirust, millega kolmas riik esitab teavet nakkuslike loomahaiguste esinemise kohta oma territooriumil, eriti Maailma Loomatervishoiu Organisatsiooni vee- ja maismaaloomade terviseeeskirjades loetletud haiguste kohta;

i) kolmandas riigis kehtivaid määrusi nakkuslike loomahaiguste ärahoidmise ja tõrje kohta ning nende rakendamist, sealhulgas muudest kolmandatest riikidest importimise eeskirju.

Lõike 3 teise lõigu punktis b osutatud ettevõtete loetelu tuleb ajakohastada, edastada komisjonile ja liikmesriikidele ning teha üldsusele kättesaadavaks.

▼B

Artikkel 42

Rakendusmeetmed

1. Artikli 41 rakendusmeetmed, millega võidakse välistada teatavates ettevõtetes valmistatud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete import ja transiit, et kaitsta inimeste ja loomade tervist, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

2. Kehtestatakse muud meetmed artikli 41 rakendamiseks, mis käsitlevad

a) 1. ja 2. kategooria materjalide ja nendest saadud toodete impordi ja transiidi tingimusi;

b) inimeste ja loomade tervise kaitseks 3. kategooria materjalide või nendest saadud toodete suhtes kohaldatavaid piiranguid, mida võib kehtestada viitamisega artikli 41 lõike 4 kohaselt koostatud või muul inimeste ja loomade tervise kaitse eesmärgil koostatud ühenduse loeteludele kolmandatest riikidest või kolmandate riikide piirkondadest;

c) kolmandate riikide ettevõtetes loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete tootmise tingimusi; selliste tingimustega võib ette näha ka korra, kuidas asjaomased pädevad asutused kontrollivad ettevõtteid või vabastavad artikli 41 lõike 3 teise lõigu punktis b ette nähtud tunnustamisest või registreerimisest teatud tüüpi ettevõtted, kus käideldakse loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid, ning

d) näidiseid saadetistele kaasa antavate terviseohutuse tõendite, saatelehtede ja deklaratsioonide kohta, täpsustades tingimused, millele vastavalt saab kinnitada, et loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted on kogutud ja toodetud vastavalt käesoleva määruse nõuetele.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 43

Eksport

1. Prügilasse ladustamiseks või põletamiseks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete eksport on keelatud.

2. Biogaasis või kompostimisjaamas kasutamiseks mõeldud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete eksport kolmandatesse riikidesse, mis ei ole OECD liikmed, on keelatud.

3. 1. ja 2. kategooria materjale ning nendest saadud tooteid võib eksportida ainult muudel kui lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkidel, tingimusel et on kehtestatud eeskirjad nende ekspordiks.

▼B

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

4. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklit 12, mis käsitleb ühendusest eksporditavat toitu ja sööta, kohaldatakse *mutatis mutandis* 3. kategooria materjali või sellest saadud toodete suhtes kooskõlas käesoleva määrusega.

5. Erandina lõigetest 3 ja 4 toimub eksport

a) määratletud riskiteguriga materjali puhul üksnes kooskõlas määrusega (EÜ) nr 999/2001;

b) otsuses 2000/532/EÜ loetletud ohtlike jäätmetega segatud või saastunud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete puhul vastavalt määruse (EÜ) nr 1013/2006 nõuetele.

III JAOTIS

AMETLIK KONTROLL JA LÕPPSÄTTED

I PEATÜKK

Ametlik kontroll

Artikkel 44

Tunnustamise menetlus

1. Pädev asutus tunnustab ettevõtet üksnes siis, kui kohapealne kontroll enne ettevõtte tegevuse algust on näidanud, et ta vastab asjakohastele artikli 27 kohaselt kehtestatud nõuetele.

2. Pädev asutus võib anda tingimusliku tunnustuse, kui kohapealse kontrolliga selgub, et ettevõte täidab kõiki infrastruktuurile ja seadmetele esitatud nõudeid, et tagada tegevuse vastavus käesolevale määrusele. Täieliku tunnustuse annab pädev asutus alles siis, kui kolme kuu jooksul pärast tingimusliku tunnustuse andmist tehtud teine kohapealne kontroll näitab, et ettevõte vastab teistele lõikes 1 osutatud nõuetele. Kui ettevõte on nõuete täitmisel teinud nähtavaid edusamme, kuid ei vasta veel kõikidele nõuetele, võib pädev asutus tingimuslikku tunnustust pikendada. Ajutine tunnustus ei tohi siiski kesta kokku üle kuue kuu.

3. Ettevõtjad tagavad, et ettevõtte töö lõpetatakse, kui pädev asutus tunnustuse tühistab või tingimusliku tunnustuse puhul seda ei pikenda või ei anna täielikku tunnustust.

Artikkel 45

Ametlik kontroll

1. Ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, teeb pädev asutus korrapäraste ajavahemike järel kontrolle ja ülevaatusi käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete käitlemise üle.

▼B

2. Määruse (EÜ) nr 882/2004 artikleid 41 ja 42 kohaldatakse *mutatis mutandis* ametlikele kontrollidele, mis toimuvad käesoleva määruse täitmise kontrollimiseks.

3. Ametliku kontrolli tegemisel võib pädev asutus võtta arvesse kinnipidamist hea tava juhenditest.

4. Võidakse kehtestada üksikasjalik kord käesoleva artikli rakendamiseks, sealhulgas mikrobioloogiliste analüüside võrdlusmeetodeid käsitlevad eeskirjad.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 46

Toimingute peatamine, lõpetamine või keelustamine

1. Kui pädeva asutuse tehtud ametlikul kontrollil ilmneb, et üht või mitut käesoleva määruse nõuet ei ole täidetud, võtab pädev asutus asjakohased meetmed.

Pädev asutus, võttes arvesse puuduste olemust ja tõsidust ning võimalikke inimeste ja loomade terviseriske, eelkõige

a) peatab ettevõttele käesoleva määruse kohaselt antud tunnustuse, kui

   i) ettevõtte tunnustamise tingimused ei ole enam täidetud;

   ii) ettevõtja eeldatavasti kõrvaldab puudused mõistliku aja jooksul ning

   iii) võimalikud inimeste ja loomade terviseriskid ei nõua sekkumist vastavalt punktile b;

b) tühistab ettevõttele käesoleva määruse kohaselt antud tunnustuse, kui

   i) ettevõtte tunnustamise tingimused ei ole enam täidetud ning

   ii) ettevõtja eeldatavasti ei kõrvalda puuduseid mõistliku aja jooksul

      — ettevõtte infrastruktuurist tingitud põhjustel;

      — ettevõtja või tema töötajate pädevusest tulenevatel põhjustel või

      — tõsiste inimeste või loomade terviseriskide tõttu, mis nõuavad ettevõtte töö suuremat ümberkorraldamist, enne kui ettevõtja võib esitada taotluse uue tunnustuse saamiseks;

▼B

c) kehtestab ettevõttele konkreetsed tingimused olemasolevate puuduste kõrvaldamiseks.

2. Pädev asutus, võttes arvesse puuduste olemust ja tõsidust ning võimalikke inimeste ja loomade terviseriske, keelab vastavalt vajadusele kas ajutiselt või alaliselt artikli 23 lõigetes 1 ja 3 ning artikli 24 lõikes 1 osutatud ettevõtjate käesoleva määruse kohase tegevuse, kui ta on saanud teavet, et

a) ühenduse õigusaktide nõudeid ei täideta ning

b) sellisest tegevusest tulenevad inimeste või loomade võimalikud terviseriskid.

Artikkel 47

Loetelud

1. Iga liikmesriik koostab oma territooriumil asuvate, vastavalt käesolevale määrusele tunnustatud või registreeritud ettevõtete ja ettevõtjate loetelu.

Liikmesriik annab igale tunnustatud või registreeritud ettevõttele ja ettevõtjale ametliku numbri, millega tuvastatakse ettevõte või ettevõtja ning tema tegevusala.

Vajaduse korral teatavad liikmesriigid ametliku numbri, mis on antud ettevõttele või ettevõtjale ühenduse muude õigusaktide alusel.

Liikmesriigid teevad oma tunnustatud või registreeritud ettevõtete või ettevõtjate loetelu teatavaks komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Liikmesriigid ajakohastavad loetelusid tunnustatud või registreeritud ettevõtetest ja ettevõtjatest ning teevad need kättesaadavaks teistele liikmesriikidele ning avalikkusele.

2. Käesoleva artikli rakendusmeetmed võib kehtestada vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele, eelkõige seoses

a) lõikes 1 osutatud loetelude vorminguga ning

b) lõikes 1 osutatud loetelude kättesaadavaks tegemise viisiga.

Artikkel 48

Kontroll teistesse liikmesriikidesse lähetamise üle

1. Kui ettevõtja soovib teise liikmesriiki lähetada 1. ja 2. kategooria materjale või 1. ja 2. kategooria materjalist saadud liha-kondijahu või loomset rasva, teavitab ta päritoluliikmesriigi pädevat asutust ja sihtkoha liikmesriigi pädevat asutust.

▼B

Sihtkoha liikmesriigi pädev asutus otsustab ettevõtja taotluse alusel kindlaksmääratud aja jooksul

a) keelduda saadetise vastuvõtmisest või

b) võtta saadetis tingimusteta vastu või

c) võtta saadetis vastu järgmistel tingimustel:

i) kui loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooteid ei ole rõhu all steriliseeritud, tuleb neid nimetatud viisil töödelda või

ii) loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted peavad lähetamisel vastama kõigile nõuetele, mis on inimeste ja loomade tervise kaitse seisukohalt õigustatud, tagamaks, et loomseid kõrvalsaaduseid ja nendest saadud tooteid käideldakse kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Lõikes 1 osutatud ettevõtjate taotluse vormid võidakse vastu võtta vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

3. Päritoluliikmesriigi pädev asutus teatab sihtkoha liikmesriigi pädevale asutusele kooskõlas otsusega 2004/292/EÜ süsteemi Traces kaudu igast sihtkoha liikmesriiki lähetatavast saadetisest, kui saadetises on

a) lõikes 1 osutatud loomseid kõrvalsaaduseid või nendest saadud tooteid;

b) 3. kategooria materjalist saadud loomseid valke.

Sihtkoha liikmesriigi pädev asutus, keda on teavitatud saadetisest, teatab päritoluliikmesriigi pädevale asutusele süsteemi Traces kaudu saadetise saabumisest sihtkohta.

4. Lõikes 1 osutatud 1. ja 2. kategooria materjalid, liha-kondijahu ja loomne rasv transporditakse otse sihtkoha ettevõttesse, mis on registreeritud või tunnustatud vastavalt artiklitele 23, 24 ja 44 või, sõnniku puhul, sihtkoha põllumajandusettevõttesse.

5. Kui loomseid kõrvalsaadusi või nendest saadud tooteid saadetakse teise liikmesriiki kolmanda riigi kaudu, pitseeritakse saadetis päritoluliikmesriigis ja sellele pannakse kaasa terviseohutuse tõend.

Pitseeritud saadetised taassisenevad ühendusse ainult piiripunkti kaudu vastavalt direktiivi 89/662/EMÜ artiklile 6.

6. Erandina lõigetest 1–5 saadetakse nendes lõigetes osutatud loomsed kõrvalsaadused või nendest saadud tooted, mis on segatud või saastunud jäätmetega, mis kuuluvad otsuses 2000/532/EÜ loetletud ohtlike jäätmete hulka, teise liikmesriiki ainult määruse (EÜ) nr 1013/2006 tingimuste alusel.

▼B

7. Võidakse kehtestada käesoleva artikli rakendusmeetmed, mis käsitlevad

a) kindlaksmääratud ajavahemikku, mille jooksul pädev asutus peab tegema lõikes 1 osutatud otsuse;

b) täiendavaid tingimusi lõikes 4 osutatud loomsete kõrvalsaaduste või nendest saadud toodete lähetamise kohta;

c) vastavalt lõikele 5 saadetistele lisatavate terviseohutuse tõendite näidiseid ning

d) tingimusi, mille kohaselt võib erandina käesoleva artikli lõigetest 1–5 näitustel, kunstitegevuseks, diagnostikaks, haridus- või uurimistööks kasutatavaid loomseid kõrvalsaadusi ja nendest saadud tooteid saata teise liikmesriiki.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

8. Käesoleva artikli rakendusmeetmetega võib kindlaks määrata tingimused, mille kohaselt võivad pädevad asutused erandina lõigetest 1–4 lubada

a) sõnniku vedu ühe ja sama põllumajandusettevõtte piires või ühise piiriga põllumajandusettevõtete piires, mis asuvad ühise piiriga liikmesriikide piiriäärsel alal;

b) muude loomsete kõrvalsaaduste vedu ettevõtete vahel, mis asuvad ühise piiriga liikmesriikide piiriäärsel alal, ning

c) surnud lemmikloomade transporti põletamiseks ettevõttesse, mis asub ühise piiriga teise liikmesriigi piiriäärsel alal.

Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähem olulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 49

Ühenduse kontrollid liikmesriikides

1. Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide pädevate asutustega teha kohapealseid kontrolle, kui see on vajalik käesoleva määruse ühtseks kohaldamiseks.

Liikmesriik, kelle territooriumil kontroll toimub, tagab ekspertidele kogu vajaliku abi nende ülesannete täitmiseks.

Komisjon teatab pädevatele asutustele kontrollide tulemustest.

▼B

2. Käesoleva artikli rakendusmeetmed, eelkõige riigiasutuste koostöömenetluse osas, võib kehtestada vastavalt artikli 52 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele.

Artikkel 50

Määruse (EÜ) nr 882/2004 kohaldamine teatava kontrolli eesmärgil

1. Määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklit 46 kohaldatakse *mutatis mutandis* ühenduse kontrollidele kolmandates riikides, mis toimuvad käesoleva määruse täitmise kontrollimiseks.

2. Määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 50 lõike 1 punkti a kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva määruse artikli 41 lõike 3 nõuete järkjärgulisel kehtestamisel.

3. Määruse (EÜ) nr 882/2004 artiklit 52 kohaldatakse *mutatis mutandis* kolmandate riikide kontrollidele liikmesriikides, mis on seotud käesoleva määruse alusel toimuvate toimingutega.

II PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 51

Siseriiklikud õigusnormid

Liikmesriigid edastavad komisjonile selliste oma pädevusvaldkonnas vastu võetud siseriiklike õigusnormide teksti, mis käsitlevad otseselt käesoleva määruse nõuetekohast rakendamist.

Artikkel 52

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 lõike 1 alusel asutatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

5. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4, lõike 5 punkti b ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

▼B

Tähtaegadeks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c ning lõike 4 punktide b ja e tähenduses kehtestatakse vastavalt kaks kuud, üks kuu ja kaks kuud.

6. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 53

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva määruse rikkumise eest kohaldatavate karistuste kohta ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt 4. juuniks 2011 ning teatavad viivitamatult ka kõikidest hilisematest asjaomastest muudatustest.

Artikkel 54

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1774/2002 tunnistatakse kehtetuks alates 4. märtsist 2011.

Viiteid määrusele (EÜ) nr 1774/2002 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 55

Üleminekumeede

Ettevõtted ja kasutajad, kes on tunnustatud või registreeritud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1774/2002 enne 4. märtsi 2011, loetakse käesoleva määruse alusel vastavalt vajadusele tunnustatud või registreeritud ettevõteteks või kasutajateks.

Artikkel 56

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 4. märtsist 2011.

Määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

LISA

VASTAVUSTABEL

Määrus (EÜ) nr 1774/2002	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artiklid 1 ja 2
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikli 3 lõige 1	Artikli 4 lõiked 1 ja 2
Artikli 3 lõige 2	Artikli 41 lõike 3 neljas lõik
Artikli 3 lõige 3	Artikli 4 lõiked 3, 4 ja 5
Artikli 4 lõige 1	Artikkel 8
Artikli 4 lõige 2	Artiklid 12, 15 ja 16
Artikli 4 lõige 3	Artikli 24 punkti h alapunktid i ja j
Artikli 4 lõige 4	Artikli 41 lõike 2 punkt c, artikli 43 lõige 3 ja lõike 5 punkt a
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 9
Artikli 5 lõige 2	Artiklid 13, 15 ja 16
Artikli 5 lõige 3	Artikli 24 punkti h alapunktid i ja j
Artikli 5 lõige 4	Artikli 41 lõike 2 punkt c ja artikli 43 lõige 3
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 10
Artikli 6 lõige 2	Artiklid 14, 15 ja 16
Artikli 6 lõige 3	Artikli 24 punkti h alapunktid i ja j
Artikkel 7	Artikkel 21
Artikkel 8	Artikkel 48
Artikkel 9	Artikkel 22
Artiklid 10–15, 17 ja 18	Artiklid 23, 24, 27 ja 44
Artikkel 16	Artikkel 6
Artikkel 19	Artikkel 31
Artikli 20 lõige 1	Artiklid 35 ja 36
Artikli 20 lõige 2	Artikkel 32
Artikli 20 lõige 3	Artikkel 36
Artikkel 21	—
Artikkel 22	Artikkel 11
Artikkel 23	Artiklid 17 ja 18
Artikkel 24	Artikkel 19
Artikkel 25	Artiklid 28 ja 29
Artikkel 26	Artiklid 45, 46 ja 47
Artikkel 27	Artikkel 49
Artikkel 28	Artikli 35 punkti a alapunkt ii ja artikli 41 punkt l
Artikkel 29	Artiklid 41 ja 42
Artikkel 30	Artikli 41 lõike 1 punkt b

▼B

Määrus (EÜ) nr 1774/2002	Käesolev määrus
Artikkel 31	Artikli 50 lõige 1
Artikkel 32	—
Artikkel 33	Artikkel 52
Artikkel 34	—
Artikkel 35	Artikkel 15 lõige 2 ja artikkel 51
Artikkel 36	—
Artikkel 37	Artikkel 54
Artikkel 38	Artikkel 56